

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
Відділ організації та використання документального фонду

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА У ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, заввідділу організації та використання документального фонду
Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.

Реферативні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Я. А. Дейнека,
Т. І. Третяк, Н. О. Моршна, Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова, П. Ф. Стоян, Д. В. Павленко,
М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко

Заснований у 2018 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА В ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ
(інформаційно-реферативний бюлетень)

Випуск 12

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1 – 31 грудня 2019 р.)

Київ 2019

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТІВ.....	10
ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА.....	10
<i>ТУРКМЕНІСТАН</i>	10
ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ.....	10
<i>БОЛІВІЯ</i>	10
<i>США</i>	11
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ	19
<i>АЛЖИР</i>	19
<i>АФГАНІСТАН</i>	20
<i>БОЛІВІЯ</i>	20
<i>МОЛДОВА</i>	21
<i>НАМІБІЯ</i>	21
<i>ПОЛЬЩА</i>	22
<i>ХОРВАТІЯ</i>	23
АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	23
<i>БІЛОРУСЬ</i>	23
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	24
<i>ІНДОНЕЗІЯ</i>	24
<i>АЗЕРБАЙДЖАН</i>	25
<i>ВЕНЕСУЕЛА</i>	25
<i>УКРАЇНА</i>	25
<i>ШРІ-ЛАНКА</i>	28
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	28
<i>АРГЕНТИНА</i>	28
<i>ЛІВАН</i>	29
<i>ПІВДЕННА КОРЕЯ</i>	30
<i>ПІВДЕННИЙ СУДАН</i>	30
<i>США</i>	30
<i>ФІНЛЯНДІЯ</i>	31
ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА.....	31
<i>ПОЛЬЩА</i>	31
ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	32
<i>БРАЗИЛІЯ</i>	32
<i>ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА</i>	33
<i>ПОЛЬЩА</i>	34
<i>США</i>	34
<i>ЦАР</i>	35
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	35
<i>ІРАН</i>	35
<i>БІЛОРУСЬ</i>	36
<i>КОЛУМБІЯ</i>	36
<i>УКРАЇНА</i>	37
<i>ФРАНЦІЯ</i>	38
<i>ЧИЛІ</i>	38
КОРУПЦІЯ.....	39

<i>КЕНІЯ</i>	39
<i>ЛІВАН</i>	39
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	40
<i>ПОЛЬЩА</i>	40
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	40
<i>МЕКСИКА</i>	41
<i>ПАНАМА</i>	41
<i>УКРАЇНА</i>	41
<i>ФІЛІППІНИ</i>	42
РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ	43
<i>США</i>	43
ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	43
<i>АРГЕНТИНА</i>	44
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА	45
<i>США</i>	45
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	46
ЄВРОПА.....	46
<i>РОСІЯ</i>	46
<i>ТУРЕЧЧИНА</i>	48
<i>УКРАЇНА</i>	49
НАТО	53
<i>РОСІЯ</i>	53
<i>США</i>	53
АЗІЯ	55
<i>КАЗАХСТАН</i>	55
<i>ЛІВАН</i>	55
<i>США</i>	56
<i>ФРАНЦІЯ</i>	58
<i>ШРІ-ЛАНКА</i>	58
ПІВДЕННА АМЕРИКА.....	59
<i>АРГЕНТИНА</i>	59
<i>БРАЗИЛІЯ</i>	60
<i>ПАРАГВАЙ</i>	61
<i>УРУГВАЙ</i>	61
ПІВНІЧНА АМЕРИКА	62
<i>ТУРЕЧЧИНА</i>	62
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	62
<i>ГОНДУРАС</i>	62
<i>КОНГО</i>	63
<i>СИРІЯ</i>	63
<i>УГАНДА</i>	64
<i>УКРАЇНА</i>	64
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ	65
<i>АЛБАНІЯ</i>	65
<i>АНГОЛА</i>	65
<i>АРГЕНТИНА</i>	66

<i>БОЛІВІЯ</i>	67
<i>БРАЗИЛІЯ</i>	68
<i>ВІРМЕНІЯ</i>	69
<i>ВЕНЕСУЕЛА</i>	70
<i>МАЛЬДІВИ</i>	70
<i>МЕКСИКА</i>	71
<i>ПАКИСТАН</i>	72
<i>РОСІЯ</i>	72
<i>СУДАН</i>	73
<i>США</i>	73
<i>ТУРКМЕНІСТАН</i>	74
<i>УКРАЇНА</i>	75
<i>ФІЛІППІНИ</i>	77
<i>ФРАНЦІЯ</i>	78
ІНФОГРАФІКА	80

ПЕРЕДМОВА

Під час дослідження актуальних проблем інституту президентства країн світу з 1 до 31 грудня 2019 р. було проаналізовано 100 інформаційних повідомлень зарубіжних інтернет-ЗМІ. Із них 34 матеріали (34 %) були розміщені у ЗМІ близького зарубіжжя, 66 повідомлень (66 %) – у ЗМІ далекого зарубіжжя. Найбільшу активність у висвітленні окремих аспектів функціонування інституту президентства у світі проявляли зарубіжні ЗМІ Німеччини (24 %), Великобританії (18 %) та Китаю (15 %). Серед інформаційних сайтів, які досліджувалися в цьому огляді, слід особливо виділити німецький інформаційно-політичний сайт Deutsche Welle (19 %), міжнародне британське агентство новин Reuters (14 %) та китайське інформаційне агентство Xinhua (9 %).

Аналіз показав, що з наявного загалу матеріалів частіше висвітлюється діяльність президентів з питань внутрішньої політики (48 %), на другій позиції їхня міжнародна політика (27 %), на третьому – матеріали, що оцінюють імідж президентів (25 %). Більшість інформаційних повідомлень, які розкривають внутрішньополітичну діяльність президентів, присвячені достроковому припиненню повноважень президентом країни (25 %) та президентським виборам (13 %), у багатьох матеріалах коментують стосунки президента країни з органами законодавчої (12 %) та виконавчої влади (12 %).

Активність зарубіжних інтернет-ЗМІ у висвітленні дострокового припинення президентом його повноважень зосереджена на коментарях щодо голосування нижньої палати Конгресу за затвердження двох статей звинувачення в рамках процедури імпічменту президента США Д. Трампа (10 %). У висвітленні зарубіжними ЗМІ президентських виборів найбільшу увагу приділено Польщі, де в травні 2020 р. відбудуться чергові всенародні вибори президента Польської республіки (8 %). Стосунки президентів з парламентом їхньої країни здебільшого аналізуються інтернет-ЗМІ в контексті внутрішньополітичної діяльності України, зокрема щодо внесення Президентом країни В. Зеленським змін до Виборчого кодексу (7 %). Як показав аналіз зарубіжних інформаційних джерел, проблеми

відносин президентів з їхніми урядами за досліджуваний період стосувалися також Аргентини, де новобраний президент країни А. Фернандес озвучив імена нових членів уряду (5 %).

Серед матеріалів щодо діяльності президентів на міжнародній політичній арені за період, що досліджується в цьому огляді, превалювали матеріали, які висвітлювали політику президентів країн Європи (37 %), Південної Америки (18 %) та Північної Америки (18 %). Міжнародна діяльність президентів країн Європи коментувалася зарубіжними ЗМІ стосовно проведення саміту в «нормандському форматі», метою якого було врегулювання ситуації на Сході України (11 %). Інформаційним приводом для підвищеної уваги інтернет-джерел до проблем країн Південної Америки стала, насамперед, заява президента Бразилії Ж. Болсонару про те, що він не пришле жодного представника бразильського уряду на присягу новообраного президента Аргентини А. Фернандеса (9 %). Значна увага зарубіжних ЗМІ до проблем зовнішньополітичної діяльності президентів країн Північної Америки зумовлена, перш за все, прийняттям сенатом США резолюції, яка визнає різанину вірмен геноцидом та заявою президента Туреччини Р. Т. Ердогана про можливе визнання геноцидом вбивство індіанців у Північній Америці (6 %).

Імідж президентів України (21%), США (15 %) та Болівії (9 %) посідав чільне місце в оцінках зарубіжних журналістів. Лідером серед президентів, імідж яких найчастіше розглядався світовими ЗМІ, став Президент України В. Зеленський, діяльність якого коментувалася інтернет-ЗМІ стосовно саміту в «нормандському форматі» та його стосунків з президентом Росії В. Путіним (8 %). Інформаційним приводом уваги зарубіжних ЗМІ до президента США Д. Трампа стало пред'явлення йому звинувачень у зловживанні владою і перешкоджанні роботі Конгресу та реакції президента на звинувачення в соцмережах (5 %). Значну увагу новостійних агенцій привернув экс-президент Болівії Е. Моралес, який втік з країни після державного перевороту (5 %).

Загалом, протягом досліджуваного періоду більшість публікацій електронних закордонних ЗМІ, висвітлюючи окремі аспекти інституту

президентства, мали нейтральний характер (67 %). Значну частку становили повідомлення з негативним контекстом (24 %) і лише 9 % мали позитивну модальність. Щодо характеру повідомлень про інститут президентства в загальному ракурсі, то треба сказати, що найчастіше зарубіжні інтернет-ЗМІ використовували нейтральну тональність, оцінюючи внутрішню політику президентів (49 %). Характер матеріалів, у яких оцінюється імідж президентів, має негативний контекст (14 %). Наразі відгуки в позитивному ключі стосувалися, у своїй більшості, міжнародної політики президентів країн світу (31 %).

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТІВ

ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА

ТУРКМЕНИСТАН

Туркменістан готується до переходу на двопалатну систему парламенту

В Ашхабаді відбулося засідання Конституційної комісії із внесення змін і доповнень до Основного закону. Президент Туркменістану **Г. Бердимухамедов** у своїй промові сказав про те, що представники широкої громадськості підтримують перехід законодавчого органу країни на якісно нову двопалатну систему. Це, як було сказано, допоможе вирішувати актуальні питання сучасності, поліпшити процес підготовки і прийняття законів, створить умови для налагодження більш тісної взаємодії виборців з депутатами. „Парламент перетвориться в дійсно загальнонаціональний представницький законодавчий орган, що володіє широким спектром обов'язків і повноважень”, – сказав Г. Бердимухамедов. Проведення чергового засідання Конституційної комісії заплановано на лютий. Відповідні пропозиції про формування двопалатного парламенту будуть розглянуті на засіданні Халк Маслахати (Народної ради) Туркменістану, яке відбудеться у 2020 р.

(Trend. – Баку. – 05.12.2019. – <https://www.trend.az/casia/turkmenistan/3159074.html>).

ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

БОЛІВІЯ

Е. Моралес вважає, що він усе ще є президентом

Е. Моралес заявив, що він все ще є президентом Болівії і що нещодавній ордер на його арешт є „несправедливим” та „незаконним”. „Юридично я все ще є президентом. Моя відставка не була розглянута законодавчою асамблеєю, як це передбачено у статті 161, № 3 КПЕ (Державна конституція Болівії). Навіть якщо вона була прийнята, вони також не виконали процедури конституційного правонаступництва, тому **Ж. Аньєс** проголосила себе президентом незаконно”, –

написав Е. Моралес у своєму акаунті в Twitter. Він вважає, що закон дозволяє йому залишатися на посаді до завершення його мандату 22 січня 2020 р. Тимчасовий уряд Болівії заявив, що він звернеться до Верховного комісара ООН з питань біженців, щоб визначити, чи дозволяється біженцям на зразок Е. Моралеса займатися політикою. „Ми збираємось проконсультуватися з ними щодо того, чи дозволяється біженцям здійснювати політичні дії, що ставлять під загрозу стабільність країни”, – зазначила міністр закордонних справ К. Лонгаріч

(Xinhua. – Beijing. – 20.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/20/c_138645790.htm).

США

Половина американців хочуть імпічменту Д. Трампа

Опитування Fox News показує, що 50 % американці хочуть, щоб **Д. Трамп** був підданий імпічменту та усунений з посади. 4 % учасників загальнонаціонального опитування бажають імпічменту Д. Трампа, який, однак, не закінчився б звільненням президента з посади, і 41 % виступає проти самої процедури імпічменту Д. Трампа. Очікується, що Палата представників звинуватить Д. Трампа. Президентський суд відбудеться в сенаті, де республіканці мають більшість

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 16.12.2019. – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/191219536-Sondaz-Polowa-Amerykanow-chce-impeachmentu-Trumpa.html>).

***

Д. Трамп виступає проти затримки переходу процедури імпічменту до Сенату

Президент США **Д. Трамп** виступив за закритими дверима з приводу рішення спікера Палати представників Н. Пелосі відкласти відправку справи про імпічмент до сенату республіканців, що поставило очікуваний суд в підвішений стан. Сенатор Л. Грем, вірний союзник Д. Трампа з Республіканської партії, після зустрічі у Білому домі з президентом вийшов з посланням. „Він вимагає свого дня в суді”, – сказав Л. Грем в інтерв'ю телеканалу Fox News, – Я тільки що покинув президента Д. Трампа. Він до біса розлючений, що вони так вчинили з ним, а тепер позбавляють

його свого дня в суді”. Д. Трамп вважає процес у сенаті засобом захисту, розглядаючи виправдувальний вирок як часткову протиотруту від плями імпічменту. Але цим зусиллям загрожує рішення Н. Пелосі відкласти відправку статей, схвалених Палатою представників до сенату до тих пір, за її словами, поки лідери республіканців не нададуть більш детальну інформацію про те, як вони впораються з очікуваним судовим процесом

*(The Associated Press. – New York. – 20.12.2019. –
<https://apnews.com/402d98539dd8cba2b60104ae6edfd25a>).*

***

Хаос імпічменту Д. Трампа перетворюється на стратегію Білого дому

„Хаотична боротьба Білого дому з приводу стратегії відповіді на імпічмент в основному вщухла, змінившись рішеннями про кастинг та хореографію, покликані керувати президентом США шляхом швидкого випробування з найменшою можливою драмою”, – пише авторка публікації. Це різкий зсув від широкої плутанини та постійного керуючого впливу, який домінував на ранньому етапі імпічменту цієї осені. Тепер чиновники Білого дому сконцентрувались на конкретній ролі і саме вчасно, щоб перейти від очікуваного голосування за імпічмент до суду в Сенаті. Окрім президента США **Д. Трампа**, головним стратегом протидії імпічменту є П. Циполлон, провідний адвокат Білого дому. Протягом одного року на цій посаді йому вдалося зберегти відмінні стосунки з президентом – на відміну від свого попередника, Д. Макгана – і перетворився на головного архітектора стратегії Білого дому, настільки, що, як очікується, він буде виконувати роль головного захисника під час розгляду імпічменту в сенаті

(POLITICO. – Brussels. – 16.12.2019. – <https://www.politico.eu/article/trumps-impeachment-chaos-evolves-into-a-white-house-strategy/>).

***

Д. Трамп: Процес імпічменту гірший, ніж полювання на відьом Салема

Президент США **Д. Трамп** розкритикував справу про імпічмент депутатами від демократів у шестисторінковому листі до спікера Н. Пелосі, яка довершила колекцію

його найбільш ядовитих твітів. Вогняне послання, часто акцентоване знаками оклику, було навантажене гіперболічними твердженнями, в тому числі заявою президента про те, що „тим, хто звинувачувався в Салемських судових процесах над відьмами, була надана більш належна процедура”. **Д. Трамп** заявив, що нинішня спроба імпічменту „є безпрецедентним і неконституційним зловживання владою” з боку законодавців-демократів, які, на його думку, „не мають собі рівних у майже двох з половиною століттях американської законодавчої історії”. Гаряче листування відбулося за день до того, як Палата представників, як очікується, буде голосувати за імпічмент, звинувачуючи Д. Трампа в зловживанні владою і перешкоджанні Конгресу, що, ймовірно, робить його третім президентом в історії США, який буде підданий імпічменту

(POLITICO. – Brussels. – 17.12.2019. – <https://www.politico.eu/article/trump-impeachment-process-worse-than-salem-witch-trials/>).

***

Узгодили дві статті імпічменту проти президента Д. Трампа

Палата представників США прийняла дві статті імпічменту проти президента **Д. Трампа**. Статті – зловживання владою та перешкоди Конгресу – є звинуваченнями у вчиненні неправомірних дій, які викладають конкретні твердження про те, як президент порушив Конституцію США та присягу. Обидві статті тепер будуть надіслані до сенату, який повинен провести судовий розгляд. Якщо дві третини сенату, або 67 сенаторів, проголосують за засудження, Д. Трамп буде відсторонений від посади, а віце-президент М. Пенс стане головнокомандувачем. Звинувачення у зловживанні владою впливає з рішення Д. Трампа відмовити у військовій допомозі в розмірі близько 400 млн дол., затвердженій Конгресом, поки Україна не оголосила розслідування щодо колишнього віце-президента Байдена, політичного конкурента Д. Трампа. Зустріч з Д. Трампом у Білому домі, яку бажав Президент України В. Зеленський, також була обумовлена оголошенням цього розслідування

(USA TODAY. – Washington. – 20.12.2019. –

<https://www.usatoday.com/story/news/politics/2019/12/10/trump-articles-impeachment-charges->

obstruction-abuse-explained/4382695002/).

***

Для Д. Трампа та Н. Пелосі імпічмент буде формувати їхні спадщини та майбутнє

Стоячи за трибуною перед розділеною Палатою представників, спікер Н. Пелосі звинувачувала президента в зловживанні владою і перешкоджанні Конгресу. Президент **Д. Трамп** у цей час, згуртувавши затятих прихильників на арені в Батл-Крік, штат Мічиган, засудив те, що він назвав „конституційною образою і спробою державного перевороту”. ”Вони були за 600 миль один від одного, але їхня конфронтація визначить спадщину для кожного з них”, – пише автор публікації. Д. Трамп, який уже увійшов в історію, коли він несподівано вступив в ексклюзивний клуб американських президентів на виборах 2016 р., заробив ще одну, менш бажану відмінність: імпічмент. Н. Пелосі, яка вже увійшла в історію як найвпливовіша жінка в історії американської політики, спочатку заблокувала заклики демократів до імпічменту, а потім відкрила їм двері. Вже втретє в історії та вперше за це покоління Палата проголосувала за імпічмент президента. Голосування в підконтрольній Демократичній палаті відбулось повністю за партійними принципами. Тепер статті про імпічмент надійдуть до підконтрольного республіканцям Сенату для судового розгляду. Майже всі учасники процесу очікують, що Д. Трампа там виправдають
(USA TODAY. – Washington. – 18.12.2019. –

<https://www.usatoday.com/story/news/politics/2019/12/18/impeachment-shape-legacy-and-future-trump-and-pelosi-impeachment-shapes-their-legacies-and-futures/2679709001/>).

***

Євангельський журнал „Християнство сьогодні”: Д. Трамп повинен піти

Основний євангельський християнський журнал, заснований покійним преподобним Б. Гремом, опублікував редакційну статтю, в якій закликав відсторонити президента **Д. Трампа** від посади. Редакція газети „Християнство сьогодні” через день після того, як Палата представників, яка перебуває під контролем демократів, зробила Д. Трампа третім президентом в історії Америки,

якого піддали процедурі імпічменту, поставила нові питання щодо довговічності його підтримки серед консервативних євангелістів, які проявили себе як критична складова його політичної бази. Редакційна стаття, написана головним редактором М. Галлі, передбачає послання до тих євангельських християн, які залишилися непохитними прихильниками Д. Трампа, незважаючи на його „потемнілу” моральність „Пам’ятай, хто ти та кому служиш”, – пише М. Галлі. “Поміркуйте, як ваше виправдання Д. Трампа впливає на ваше свідчення вашого Господа і Спасителя. Що скаже невірний світ, якщо ви продовжуєте викреслювати аморальну поведінку містера Трампа з оцінки його політичної доцільності”

(The Associated Press. – New York. – 20.12.2019. –

<https://apnews.com/0b2bbd8f03d7e4d02513803856d2dc84>).

***

Конгрес США почав складати пункти обвинувачення для імпічменту Д. Трампа

У Конгресі США розпочато процедуру складання пунктів обвинувачення щодо оголошення імпічменту президенту США Д. Трампу. Це процедура є необхідною передумовою для подальшого голосування в Палаті представників. Про її початок заявила під час виступу спікерка Палати представників Конгресу США Н. Пелосі. „На жаль, але з упевненістю та смиренністю, зберігаючи вірність нашим батькам-засновникам та нашим серцям, сповненим любові до Америки, я прошу сьогодні нашого голову (комітету з питань юстиції Дж. Надлера) перейти до (складання) статей імпічменту”, – зазначила Н. Пелосі. Під час виступу Н. Пелосі звинуватила Д. Трампа у зловживанні владою та заявила, що він підриває національну безпеку США. За словами Дж. Надлера, юристи, які представлятимуть як демократів, так і республіканців з комітетів з питань розвідки та з питань юстиції, наведуть свої докази. Відреагувавши на слова Н. Пелосі, Д. Трамп написав у Twitter, що дії демократів призведуть до того, що важлива, але лише зрідка використовувана процедура імпічменту буде рутинно застосовуватися проти майбутніх президентів, а це не є тим, що мали на увазі батьки-засновники США. „Добра новина у тому, що

республіканці ніколи не були більш об'єднаними. Ми переможемо!”, – заявив Д. Трамп. Зрештою, питання імпічменту вирішуватиметься у верхній Палаті Конгресу, сенаті, де Республіканська партія має більшість
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 05.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UII2>*).

***

„Українагейт”: Демократи опублікували звіт щодо імпічменту Д. Трампа

Комітет з розвідки Палати представників Конгресу США опублікував звіт у справі щодо можливого імпічменту американського президента **Д. Трампа**. У ньому зібрана інформація стосовно дій Д. Трампа щодо України, які призвели до розслідування, ініційованого Демократичною партією. „Схема президента Д. Трампа підірвала зовнішню політику США щодо України та підірвала нашу національну безпеку на користь двох політично мотивованих розслідувань, які допомогли б його кампанії з переобрання”, – сказано в документі
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 03.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UAF1>*).

***

Демократи запропонували відкласти процедуру імпічменту – Д. Трамп проти

Спікерка Палати представників Н. Пелосі запропонувала відкласти процедуру імпічменту президента США **Д. Трампа**. Вона заявляє, що відтермінування необхідне для справедливого розгляду цієї справи у сенаті, у якому переважають республіканці. Відразу після голосування за імпічмент демократи попросили дозволити чотирьом ключовим свідкам дати свідчення в сенаті. Раніше Д. Трамп не дозволив їм свідчити в Палаті представників Конгресу США. Ці четверо свідків – колишні та нинішні співробітники Білого дому, які безпосередньо знають про справи президента США в Україні. Крім того, демократи наполягають на включенні до справи нових документів та свідчень. Водночас Д. Трамп наполягає на негайному розгляді справи про його імпічмент у сенаті, де більшість становлять його однопартійці. „Тож після того, як демократи не забезпечили мені належної процедури в Палаті представників, ні адвокатів, ні свідків, нічого, вони хочуть зараз сказати сенату, як провести судовий

процес (...) Я хочу негайного розгляду!” – написав Д. Трамп у Twitter
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 20.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3V7lk>*).

***

Д. Трамп назвав спробу його імпічменту „війною проти демократії”

Президент США **Д. Трамп** засудив спробу представників Демократичної партії провести його імпічмент, який назвав „хрестовим походом” проти нього. Він закликав припинити процес імпічменту. Про це йдеться у відкритому листі до спікерки Палати представників Н. Пелосі. При цьому голосування щодо імпічменту заплановане в Палаті представників Конгресу США на 18 грудня 2019. У листі Д. Трамп на шести сторінках ще раз порівняв розслідування проти нього з „полюванням на відьом” та назвав його „обманом”, причина якого нібито криється у відмові демократів прийняти його обрання президентом. „Ви – ті, хто приносить біль і страждання нашій республіці заради власних егоїстичних, особистих політичних вигод”, – написав Д. Трамп. Він також звинуватив Н. Пелосі у тому, що вона нібито „порушила присягу” і „вірність Конституції”, а також „оголосила війну американській демократії”. На думку Д. Трампа, Н. Пелосі намагається „скасувати вибори 2016 р.” і „вкрасти вибори 2020 р.”. Господар Білого дому знову захистив „абсолютно ідеальну” телефонну розмову з Президентом України **В. Зеленським**. Також Д. Трамп знову спробував виправдати розслідування щодо свого ймовірного опонента від Демократичної партії Дж. Байдена та його сина. Тим часом у декількох американських містах відбулися демонстрації, учасники яких підтримували ініціативу демократів щодо процедури імпічменту Д. Трампа. У свою чергу Н. Пелосі заявила, що ще не мала можливості повністю прочитати весь лист. „Я бачила лише найосновніше з листа, і він дуже дивний”, – сказала вона. 13 грудня 2019 р. комітет з питань юстиції Палати представників Конгресу США затвердив два пункти обвинувачення проти президента країни Д. Трампа – у зловживанні владою та перешкоджанні розслідуванню Конгресу
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 18.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3Uzn6>*).

***

Д. Трамп не буде присутнім на слуханнях щодо імпічменту в Палаті представників

Президент США **Д. Трамп** не з'явиться на слухання щодо процедури імпічменту в Комітет з питань судочинства Палати представників Конгресу США, призначені на 4 грудня 2019 р. Про це заявив юрист Білого дому П. Чиполлоне в письмовому зверненні до голови комітету Дж. Надлера. За словами чиновника, ні **Д. Трамп**, ні його адвокати або представники Білого дому не прийдуть на слухання, „поки не будуть названі свідки і поки не стане зрозуміло, чи гарантує Комітет з питань судочинства неупереджений процес”

(Deutsche Welle. – Bonn. – 02.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3U45S>).

***

Експерти-юристи вважають імпічмент **Д. Трампа обґрунтованим**

Троє з чотирьох експертів-правників, викликаних на слухання в юридичний комітет Палати представників США, визнали дії президента США **Д. Трампа** під час „Українагейту” достатньою підставою для його імпічменту. Таким є результат першого дня слухань у юридичному комітеті. „Якщо ми не можемо провести процедуру імпічменту щодо президента, який скористався повноваженнями заради особистої вигоди, то ми більше не живемо при демократії. Ми живемо за монархії чи диктатурі”, – заявив один з експертів, Н. Фелдман з університету Гарварда. А професор зі Стенфорда П. Карлао заявила, що „запрошення іноземного уряду в наш виборчий процес” є рішенням, яке „поховає під собою демократію”. Юридичний комітет Палати представників США є важливою інстанцією в процедурі імпічменту проти **Д. Трампа**: тут перевіряється, наскільки юридично обґрунтовані докази провини президента, а також формулюється обвинувачення проти нього

(Deutsche Welle. – Bonn. – 05.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UFZ7>).

***

Д. Трамп подякував **В. Зеленському та вважає „Українагейт” вичерпаним**

Президент США **Д. Трамп** подякував Президенту України **В. Зеленському** за його слова щодо відсутності тиску під час телефонних переговорів, що спричинили в

США, так званий, „Українагейт”. Про це Д. Трамп написав на своїй сторінці в соціальній мережі Twitter у відповідь на оприлюднене інтерв’ю В. Зеленського, котре той дав кільком іноземним ЗМІ. На тлі заяв В. Зеленського Д. Трамп вважає „закритою” тему щодо „Українагейту”. Глава Білого дому також закликав членів Демократичної партії в Палаті представників знову повернутися до роботи. У написаному раніше твіті Д. Трамп наголосив, що В. Зеленський знову сказав журналістам, що американський президент жодним чином не поведився некоректно щодо України, в тому числі й під час телефонних переговорів (*Deutsche Welle. – Bonn. – 02.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3U7Ou>*).

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

АЛЖИР

Алжир обирає президента, щоб завершити 20-річну епоху А. Бутефліки

Алжир проводить президентські вибори під безпрецедентним тиском населення. Громадянський рух, який перевіряє режим після того, як 22 лютого спалахнула хвиля протестів, відкидає проведення цих виборів і останніми днями посилив марші, вимагаючи їх скасування. Тим часом влада Алжиру вперше за 60 років опинилася перед дилемою організувати прозоре та достовірне голосування без слідів шахрайства, щоб поступитися місцем політичному переходу. „Вперше немає улюбленого кандидата. Вони всі однакові”, – говорить А. Мілад, віцепрезидент Незалежної національної виборчої адміністрації, органу, створеного минулого вересня для забезпечення чистоти виборів. Протягом 20 років алжирці бачили, як на виборах перемагав А. Бутефліка з результатами, що перевищували 80 % (у 2009 р. – 90,2 %). Це сталося навіть у 2014 р., коли А. Бутефліка вже дуже хворів. Сильне почуття приниження, яке захопило громадськість, коли А. Бутефліка оголосив, що знову буде кандидатом на п’ятий президентський термін на запланованих виборах у квітні 2019 р., поступилося місцем народному заколоту, який закінчив його президентство та ініціював демонтаж його клану при владі

(*El Mundo. – Madrid. – 12.12.2019. –*

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/12/5df1258afdddfb4308b459b.html>).

АФГАНІСТАН

Президент Афганістану оголошений переможцем виборів, що відбулися у вересні

Чинного президента Афганістану **А. Гані** було оголошено переможцем виборів глави держави. Голова комісії Х. Нурістані заявила, що А. Гані отримав підтримку 50,64 % виборців, водночас як його головний суперник, чинний прем'єр А. Абдулла, отримав 39,52 % голосів. Ці результати дають можливість А. Гані уникнути боротьби у другому турі. У разі, якби чинний президент не зміг здобути більшість голосів, на учасників виборів очікував би наступний раунд політичної боротьби, ймовірно вже навесні наступного року. Водночас, ці результати не є остаточними, оскільки учасники виборчих перегонів мають змогу опротестувати їх. Офіційний підсумок виборів буде підведено лише після розгляду цих скарг

(Deutsche Welle. – Bonn. – 22.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3VE50>).

БОЛІВІЯ

Колишній президент К. Меса оголосив, що буде балотуватися на виборах у Болівії

К. Меса вирішив балотуватися з огляду на „гігантське шахрайство”, яке, за його словами, відбулося на попередніх виборах, де переміг **Е. Моралес**, який наразі знайшов притулок у Мексиці після денонсації „державного перевороту”. Колишній президент Болівії К. Меса оголосив на Всесвітньому саміті з питань клімату, що він буде балотуватися на виборах в Болівії, для яких ще немає конкретної дати. „Я буду кандидатом; я сподіваюся, що я отримаю результат, який відшкодує мені пограбування, жертвою якого я став, тому що (Ево) Моралес украв у нас перемогу в другому турі”, – заявив він пресі, виступаючи після Конференції ООН з питань зміни клімату. Там він заявив, що останні вибори, які відбулися 20 жовтня, і на яких переміг Е. Моралес, були „шахрайством”, і продемонстрував намір виграти наступні вибори, які відбудуться, за його прогнозами, „між березнем і квітнем” 2020 р. Щодо можливого розслідування насильства в поліції після протестів (внаслідок яких загинули десятки людей), він сказав, що „не можна недбало ставитися до порушення прав людини працівниками поліції”

(El Mundo. – Madrid. – 03.12.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/03/5de653e821efa0620b8b45e7.html>).

МОЛДОВА

І. Додон ще не знає чи буде знову балотуватися в президенти

Президент Молдови **І. Додон** не виключив, що буде знову балотуватися на пост глави держави, але остаточне рішення він ще не прийняв. „Я не виключаю того, що буду балотуватися на другий термін”, – сказав І. Додон в ефірі місцевого телеканалу TV8. При цьому він підкреслив, що остаточне рішення ще не прийняте. Президент зазначив, що рішення буде приймати разом зі своєю командою „і з народом”. Раніше І. Додон говорив, що президентські вибори повинні відбутися восени 2020 р.

(Zerkalo. – Баку. – 03.12.2019. – <http://zerkalo.az/dodon-eshhe-ne-znaet-budet-li-vnov-ballotirovatsya-v-prezidenty/>).

НАМІБІЯ

Чинний президент Намібії Г. Гейнгоб переміг на повторних виборах

Президент Намібії **Г. Гейнгоб** був переобраний на другий термін, заявила виборча комісія країни. Г. Гейнгоб отримав 56,3 % на виборах, значно випереджаючи свого найближчого суперника П. Ітулу з 29,4 %. Тим не менш, кількість голосів за Г. Гейнгоба істотно знизилася з 87 %, з якими він виграв свій перший термін у 2014 р. Він виступив у соціальних мережах, щоб подякувати намібійцям за повернення його на посаду, пообіцявши внести відчутні покращення у їхнє життя. Його партія Свапо керувала Намібією майже три десятиліття з моменту здобуття незалежності від Південної Африки. Населення малонаселених країн постраждало від економічної рецесії, серйозної посухи та низьких цін на її основний експорт корисних копалин, алмазів та урану. Банк Намібії прогнозує третій рік рецесії, при цьому економіка в 2019 р. скоротиться на 1,7 %. Свапо також постраждала від скандалу в галузі рибальства, внаслідок арешту двох колишніх міністрів за те, що вони нібито брали хабарі за надання ліцензій ісландській рибальській фірмі Samherji. Колишнього міністра юстиції С. Шанхалу та колишнього міністра рибного господарства Б. Ісава звинуватили у відмиванні грошей та шахрайстві

(BBC. – London. – 01.12.2019. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-50618516>).

ПОЛЬЩА

Президентство А. Дуди дуже добре оцінили 16,1 % поляків

У травні 2020 р. поляки оберуть президента. Чинний президент **А. Дуда** ще не чітко заявив, що буде домагатися перевиборів, але вже сигналізував, що „він занадто молодий, щоб виходити на пенсію”. Учасників опитування SW для gr.pl запитали, як вони оцінюють поточне президентство Дуди. 16,1 % респондентів відповіли „дуже добре”. „Добре” оцінює президентство А. Дуди 23,2 % респондентів (загальний відсоток „дуже хороших” та „хороших” відповідей становить 39,3 %). Президентство А. Дуди „середнє” для 25,5 % респондентів. „Погано” оцінюють президентство А. Дуди 30,8 % респондентів. В історії Третьої Польської республіки досі лише одному президенту – **Олександру Кваснєвському** – вдалося переобратися на виборах. У 2000 р. О. Кваснєвський переміг на виборах у першому турі з 53,9 % голосів. Суперниками А. Дуди на майбутніх президентських виборах будуть М. Кідава-Блоньська (кандидат від ПО), В. Косіняк-Камиш (кандидат від ПСЛ) та Ш. Головня. Конфедерація обирає свого кандидата в президенти в праймеріз (їх фаворит – К. Босак)

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 15.12.2019. – <https://www.rp.pl/Wybory-prezydenckie-2020/191219577-Sondaz-Prezydenture-Dudy-bardzo-dobrze-ocenia-161-proc-Polakow.html>).

***

Кампанія президента ще без кампанії

Президент Польщі **А. Дуда** офіційно оголосить про своє рішення балотуватися на початку наступного року. Зараз він подорожує країною, як і останні роки. Команда штабу передвиборчої кампанії ще не зібрана. Не виключено, що в його перевиборчій кампанії буде задіяна колишня прем'єр-міністр Б. Шидло, нині євродепутат. Про таку можливість повідомили інформовані джерела Rzeczpospolita з партії Право і Справедливість (ПіС). Відповідальним за роботу зі ЗМІ та опитуванням думок, можливо, буде П. Агатівський. Це один з найважливіших людей у кулуарах ПіС, який працює над виборчими кампаніями. Зіткнення за президентський палац у ПіС у

2020 р. визнано пріоритетним, що потребує гарної координації роботи всіх центрів. Принаймні, такий план. Це означає, що К. Соболевський, голова Виконавчого комітету партії, відповідальний за структури ПіС, також відіграватиме важливу роль (*Rzeczpospolita. – Warsaw. – 12.12.2019. – <https://www.rp.pl/Polityka/312129888-Kampania-prezydenta-jeszcze-bez-kampanii.html>*).

ХОРВАТІЯ

На виборах президента в Хорватії переміг опозиціонер З. Міланович – екзитполи

У першому турі президентських виборів у Хорватії, які відбулися 22 грудня 2019 р., за попередніми даними, перемагає кандидат від опозиційної Соціал-демократичної партії, колишній прем'єр-міністр країни З. Міланович. За даними екзитполів, оприлюднених телеканалами HRT та Nova TV, він набирає 29,58 % голосів виборців. Нинішня президентка, представниця консервативної партії „Хорватська демократична співдружність” **К. Грабар-Кітарович**, за цими даними, отримує підтримку 26,38 %, а співак та бізнесмен М. Шкоро – 24,1 % голосів виборців. Результати голосування близько 170 тис. виборців, які мешкають закордоном, у цих даних не враховані. Вони можуть стати вирішальними для визначення, хто ж стане суперником З. Мілановича у другому турі. Оскільки, за попередніми даними, жоден з кандидатів не отримує понад 50 % голосів, президент країни буде визначений у другому турі виборів, запланованому на 5 січня 2019 р. На думку експертів, поразка К. Грабар-Кітарович послабить консервативний уряд та буде серйозною невдачею для правоцентристської партії „Хорватська демократична співдружність”, яка її підтримувала на виборах

(*Deutsche Welle. – Bonn. – 22.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3VF6Z>*).

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

БІЛОРУСЬ

Президент Білорусі призначив нового главу адміністрації

Президент Білорусі **О. Лукашенко** призначив І. Сергієнка главою адміністрації президента, повідомляє прес-служба білоруського президента. Генерал-майор

І. Сергієнко займає посаду першого заступника голови Комітету державної безпеки. Заступником голови адміністрації призначена проректор з навчальної роботи та освітніх інновацій Білоруського державного університету О. Чуприс. Н. Кочанова, колишня глава адміністрації, буде відправлена до Ради республіки, верхньої палати білоруського парламенту, за квотою президента. В. Міцкевич, колишній заступник голови адміністрації, обраний до Палати представників, нижньої палати білоруського парламенту

(Xinhua. – Beijing. – 05.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/europe/2019-12/05/c_138608663.htm).

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

ІНДОНЕЗІЯ

Президент Індонезії відхилив відміну прямого голосування та обмеження терміну президентства

Президент Індонезії **Д. Відодо** відхилив пропозиції деяких політиків та мусульманських груп щодо внесення змін до Конституції щодо припинення прямих виборів на пост президента та зменшення обмежень терміну повноважень у третій за величиною демократії у світі. Д. Відодо, який виграв другий п'ятирічний термін у квітні, останній за чинними правилами, заявив у своєму повідомленні в Twitter, що в обговоренні поправки йдеться про плани восьмирічного одночасного президентства або трьох термінів до 15 років загалом. Індонезійські активісти попередили, що пропозиції означатимуть відмову від демократії, відновлену після повалення в 1998 р. диктатора **Сухарто**, який правив понад 30 років. „Я є продуктом Конституції після реформи”, – додав Д. Відодо у своєму твіті. Колишній продавець меблів та міський голова міста є першим президентом Індонезії з політичної та військової еліти за межами країни. З моменту повернення до демократії Конституція була змінена чотири рази, щоб розділити законодавчі та виконавчі повноваження, децентралізувати уряд, безпосередньо обрати президентів та обмежити лідерів двома термінами

(Reuters. – London. – 02.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-indonesia-politics-rights/indonesia-president-rejects-end-to-direct-votes-relaxing-term-limit-idUKKBN1Y61D6>).

АЗЕРБАЙДЖАН

Конституційний суд розгляне запит президента Азербайджану про розпуск парламенту

На початку грудня проведено чергове засідання Палати Конституційного суду Азербайджану. Як повідомляє Trend з посиланням на прес-службу Конституційного суду, було розглянуто запит президента Азербайджану **І. Алієва** про відповідність Конституції розпуску парламенту на підставі Рішення Міллі меджлісу Азербайджанської Республіки № 1717-VQR від 2 грудня 2019 р. „Про звернення до Президента Азербайджанської Республіки у зв'язку з призначенням позачергових виборів в Міллі меджліс Азербайджанської Республіки „і прийнято рішення про прийняття його на виконання пленумом. По суті, запит буде розглянутий за участю сторін на засіданні пленуму Конституційного суду, призначеному на 4 грудня (*Zerkalo. – Баку. – 03.12.2019. – <http://zerkalo.az/4-dekabrya-ks-rassmotrit-zapros-prezidenta-azerbajdzhana-o-rospuske-parlamenta/>*).

ВЕНЕСУЕЛА

Операція „Зелений портфель” проти Х. Гуайдо

Парламент відкриває розслідування щодо купівлі голосів у венесуельських депутатів від опозиції. Скандал щодо покупки голосів депутатів та політичної волі, як доларами, так і євро, розгорівся у парламенті Венесуели, незважаючи на заходи, вжиті його очільником **Х. Гуайдо**. Національна асамблея офіційно ініціювала розслідування, створивши експрес-комісію, яка повинна представити результати за два тижні. Перші новини про т. зв. операцію „Зелений портфель” зустрілися місяць тому, коли депутат Х. Гуерра із заслання попередив громадську думку, що „група фінансових операторів режиму з портфелями, повними доларів, намагаються купити наших депутатів, і ми втрачаємо більшість”

(*El Mundo. – Madrid. – 03.12.2019. –*

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/03/5de6b37721efa0e1438b4612.html>).

УКРАЇНА

Три фракції висунули вимоги В. Зеленському перед самітом „нормандської четвірки”

Фракції „Європейська Солідарність”, „Батьківщина” і „Голос” оприлюднили у Верховній Раді України спільну заяву щодо недопущення порушення національних інтересів України під час саміту в „нормандському форматі”. Партії вимагають від Президента країни **В. Зеленського** дотримання під час переговорів „червоних ліній”, порушення яких завдасть „непоправної шкоди Україні”. Зокрема, фракції наполягають на тому, щоб Україна не йшла на жодні компроміси щодо унітарної держави, європейського та євроатлантичного курсу, а також щодо деокупації та повернення Криму в Україну. Також вони виступають проти політичних дій, зокрема виборів на тимчасово окупованих територіях Донбасу до виконання умов безпеки і деокупації. Крім того, три фракції наполягають на продовженні міжнародних судових процесів проти Росії. Фракції вимагають забезпечення принципу „спершу безпека”. При цьому йдеться про всеохопне припинення вогню, виведення російських військ і зброї з території України, а також повернення контролю України над українсько-російським кордоном. Фракції закликали усі державницькі партії і громадські організації долучитися до цих вимог. Заяву підписали лідери партій **П. Порошенко** („ЄС”), С. Вакарчук („Голос”) та Ю. Тимошенко („Батьківщина”).
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 03.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UAJw>*).

***

Верховна Рада підтримала пропозиції В. Зеленського до Виборчого кодексу

Верховна Рада підтримала пропозиції Президента України **В. Зеленського** до Виборчого кодексу. За відповідний законопроект у другому читанні на засіданні проголосували 330 народних депутатів. Законопроект колишнього голови Ради А. Парубія, експедатів О. Черненка (фракція „Блок **Петра Порошенка**”) і Л. Ємця („Народний фронт”) передбачає проведення парламентських виборів у 27 виборчих регіонах. Кожна партія висуватиме два типи списків – єдиний список кандидатів у загальнодержавному виборчому окрузі та списки кандидатів у відповідних виборчих регіонах, з яких буде формуватися єдиний список кандидатів. Право висунання кандидатів на парламентських виборах закріплено виключно за політичними партіями, можливість самовисунання не передбачене. Голосування за партію є

обов'язковим, в іншому випадку бюлетень буде вважатися недійсним. Прохідний бар'єр – 5 %. Після визначення партій, що подолали бар'єр, ЦВК визначатиме виборчу квоту – кількість голосів, необхідну для отримання одного мандата. Кожна партія, яка пройшла бар'єр, гарантовано отримує дев'ять мандатів, які розподіляються за затвердженням самою партією загальнодержавним списком. Після цього ЦВК визначатиме кількість мандатів, які буде отримувати кожен регіональний список партії. Ці мандати отримуватимуть кандидати від партії у виборчому регіоні, які отримали на свою підтримку найбільшу кількість голосів виборців. До остаточної редакції документа не ввійшла норма, яка дозволяла б ЦВК скасовувати реєстрацію кандидатів у президенти і депутатів Ради, якщо вони вводять виборців в оману. Закон набуде чинності 1 січня 2020 р.

(Deutsche Welle. – Bonn. – 19.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3V53Z>).

***

Округ замість району: В. Зеленський пропонує змінити територіальний устрій України

Президент України **В. Зеленський** пропонує Верховній Раді змінити територіальний устрій України та ввести громади й округи замість міст, селищ і районів. Про це йдеться в законопроекті про внесення змін до Конституції (щодо децентралізації влади), зареєстрованому в Раді. Президент пропонує встановити, що систему адміністративно-територіального устрою України становлять такі адміністративно-територіальні одиниці: громади, округи, області, Автономна Республіка Крим. Нині, згідно зі ст. 133 Конституції, систему адміністративно-територіального устрою України становлять: Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища і села. Згідно із законопроектом, громада є первинною одиницею в системі адміністративно-територіального устрою України, первинним суб'єктом місцевого самоврядування та юридичною особою, а кілька суміжних громад становлять округ. Передбачено, що громада здійснює місцеве самоврядування безпосередньо шляхом виборів, місцевих референдумів, місцевих ініціатив. Органами місцевого самоврядування громади є рада громади як

представницький орган і виконавчі органи ради громади. Окружні та обласні ради представляють і реалізують спільні інтереси громад. У законопроекті В. Зеленського нема поіменного перерахування областей тоді, як зараз у Конституції в складі України, крім Криму, Києва і Севастополя, перераховані 24 області. При цьому в президентському законопроекті передбачено, що правовий статус Києва як столиці визначається окремим законом. Нині Конституція передбачає для Києва і Севастополя спеціальний статус, якого немає в законопроекті. Також у ньому нема згадок про особливий статус Донецької та Луганської областей або територій, що перебувають у їхніх нинішніх межах. Також передбачається, що порядок утворення, ліквідації, встановлення та зміни меж, найменування і перейменування громад, округів, областей, а також порядок утворення, найменування і перейменування й віднесення поселень до категорії сіл, селищ, міст визначаються законом. Зміна меж, найменування і перейменування громад і поселень здійснюється з урахуванням думки їхніх жителів у порядку, визначеному законом. Перший заступник голови фракції „Слуга народу” О. Корнієнко сподівається, що Верховна Рада цього тижня направить цей законопроект до Конституційного Суду України, який до кінця місяця може дати висновок щодо відповідності проекту Основному закону

(Deutsche Welle. – <https://p.dw.com/p/3UtA4>).

ШРІ-ЛАНКА

Президент Шрі-Ланки переніс сесію парламенту на місяць

Президент Шрі-Ланки **Г. Раджапакса** опублікував спеціальне повідомлення, заявивши, що переніс сесію парламенту на місяць, призначивши її на 3 січня 2020 р. Місцеві ЗМІ повідомляли, що президент Г. Раджапакса звернеться до парламенту, коли почнеться нова сесія, під час якої він оголосить напрями політики свого нового уряду

(Xinhua. – Beijing. – 03.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/03/c_138600579.htm).

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

АРГЕНТИНА

**Президент Аргентини стверджує, що новий кабінет міністрів „обраний”,
названо деякі імена**

Кабінет міністрів Аргентини вже обраний і будуть скоро озвучені імена нових членів уряду, заявив обраний президент **А. Фернандес** тоді, як його команда підтвердила кілька основних кандидатів, включаючи міністра закордонних справ та начальника штабу. Оскільки країна та ринки уважно стежать за складом основної лідерської команди пероніста, ключові економічні ролі все ще знаходяться в обговоренні, і наразі тривають переговори про те, як вони будуть структуровані, заявив речник лівого лідера. „Кабінет визначений. Усіх уже обрано, і ми всі працюємо”, – сказав А. Фернандес у дописі на офіційному акаунті Twitter. Після цього, як зауважили місцеві радіостанції, лідер розкрив трохи деталей, і принизив вплив на нього обраного віце-президента К. Фернандес де Кіршнер. Аргентинські кредитори, інвестори в енергетику та зернові торговці уважно стежать за вибором А. Фернандеса, стурбовані тим, що третя економіка Латинської Америки може перейти до популізму після чотирьох років консервативного правління М. Макрі
(Reuters. – London. – 03.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-argentina-cabinet/argentinas-president-elect-says-cabinet-chosen-some-names-revealed-idUKKBNIY71HR>).

ЛІВАН

**Президент Лівану М. Аун закликав до консультацій для призначення
нового прем'єр-міністра**

Президент Лівану **М. Аун** закликав провести офіційні консультації із законодавцями щодо призначення нового прем'єр-міністра, ідеться в заяві президента. Зокрема в заяві зазначено: „Потрібно визначити кандидата, який має найбільшу підтримку серед 128 депутатів Лівану. Прем'єр-міністр повинен бути мусульман-сунітом відповідно до сектантської системи правління Лівану”
(Reuters. – London. – 04.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-lebanon-protests-consultations/lebanons-aoun-calls-for-consultations-to-designate-new-pm-idUKKBNIY821E>).

ПІВДЕННА КОРЕЯ

Президент Південної Кореї призначив керівника партії новим міністром юстиції

Президент Південної Кореї **Ч.І. Мун** висунув депутата правлячої Демократичної партії Чоо Мі-Е. на п'ять термінів на посаду нового міністра юстиції. Кандидатура утвердилась після того, як Чо Кук подав у відставку з посади міністра юстиції через правопорушення, пов'язані з його родиною

(Xinhua. – Beijing. – 05.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/05/c_138607807.htm).

ПІВДЕННИЙ СУДАН

Президент Південного Судану та екс-лідер повстанців погодилися на формування уряду єдності

Президент Південного Судану **С. Киір** заявив, що він і головний колишній лідер повстанців країни домовилися про формування довгострокового уряду. С. Киір та Р. Мачар, який зараз є лідером опозиції, зустрічалися протягом останніх трьох днів у столиці Джубі, щоб вирішити суперечки, які заважали формуванню коаліційного уряду терміном до 12 листопада. Існували міжнародні побоювання, що війна може відновитись через ці суперечки

(Reuters. – London. – 17.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/southsudan-politics/south-sudan-president-ex-rebel-leader-agree-to-form-unity-government-president-kiir-idUKL8N28R2MX>).

США

Український скандал: я знаю, чому топ-собаки Д. Трампа – Малвані, Помпео, Перрі й Болтон – не гавкають

„Численні чиновники адміністрації **Д. Трампа** дивно мовчать, хоча кілька коротких заяв (під присягою) могли б звільнити президента від звинувачення у використанні повноважень свого кабінету для особистої вигоди”, – відзначає автор публікації. В. о. начальника апарату М. Малвані, державний секретар М. Помпео, міністр енергетики Р. Перрі, колишній радник з національної безпеки Дж. Болтон і, мабуть, щонайменше десяток співробітників Білого дому та Ради національної

безпеки – всі вони могли б прояснити, так чи інакше, найважливіше питання про те, чи минулого літа президент взагалі цікавився корупцією, чи відмовляв у військовій допомозі Україні, мотивуючи особистим та політичним інтересом у розголошенні результатів розслідування виборів 2016 р. та діяльності одного з основних конкурентів. І це було б прямим доказом, який ніхто не міг би назвати чутками. Оскільки цим людям було б так легко звільнити президента від звинувачень, важко уникнути висновку, що їх мовчання стосується нечітких тверджень про привілейованість виконавчої влади, або більше – про небажання давати свідчення під присягою щодо того, що насправді сталося

(USA TODAY. – Washington. – 02.12.2019. –

<https://www.usatoday.com/story/opinion/2019/12/02/ukraine-scandal-mick-mulvaney-john-bolton-mike-pompeo-trump-column/4347042002/>).

ФІНЛЯНДІЯ

Президент Фінляндії прийняв відставку прем'єр-міністра і просить уряд залишити на посаді доглядача

Президент Фінляндії **С. Ніністьо** попросив нинішню адміністрацію залишитися керуючим урядом після прийняття відставки п'ятипартійної коаліції прем'єр-міністра А. Рінне. „Я приймаю ваше прохання про відставку, але в той же час я прошу ваш кабінет продовжувати виконувати обов'язки уряду до тих пір, поки не буде сформовано новий уряд”, – сказав С. Ніністьо, зустрівшись з А. Рінном у резиденції президента. Соціал-демократ А. Рінне був вимушений піти після того, як партія „Фінляндський центр”, що входить до складу правлячої коаліції, заявила, що втратила довіру до прем'єр-міністра через скандал навколо страйку листонош *(Reuters. – London. – 03.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-finland-government-president-pm/finlands-president-accepts-pms-resignation-asks-government-to-stay-on-in-caretaker-role-idUKKBN1Y7170>).*

ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА

ПОЛЬЩА

Я. Нізінкевич: Закон і справедливість ставлять підніжку А. Дуді

Президент Польщі, склавши присягу перед суддею Конституційного трибуналу, який був комуністичним прокурором, заперечив ідею реформування судової влади, яку він пропонував. „Я був здивований, виявивши, що у Верховному суді Польщі є ціла група суддів, які ухвалюють рішення як судді, що належали до комуністичної партії”, – заявив **А. Дуда** під час прес-конференції перед Білим домом, маючи на увазі реформування системи правосуддя в Польщі. Президент додав, що „судді, що належали до комуністичної партії,” навіть працювали „під час воєнного стану, засуджуючи людей до тюрми на основі комуністичного законодавства”. Через півроку той самий А. Дуда склав присягу судді Конституційного трибуналу прокурору воєнного стану С. Піотровичу, який залишався у лавах комуністичної партії Польщі до самого її кінця. Згідно з розумінням А. Дудою закону, присягу від С. Піотровича можна було не приймати. Але глава держави не лише прийняв присягу від комуністичного прокурора, але й не протестував, коли ПіС запропонував С. Піотровича на посаду судді Конституційного трибуналу. Він не намагався переконати парламентарів змінити кандидата, він не сигналізував публічно, що вибори С. Піотровича суперечать ідеї декомунізації правосуддя

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 09.12.2019. – <https://www.rp.pl/Wybory-prezydenckie-2020/312089953-Jacek-Nizinkiewicz-PiS-podklada-noge-Andrzejowi-Dudzie.html>).

ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

БРАЗИЛІЯ

Президент Бразилії заперечив звинувачення США у знеціненні валюти

Президент Бразилії **Ж. Болсонару** заперечив, що його адміністрація навмисно знецінила валюту для активізації експорту, як заявив його американський колега **Д. Трамп**. „Ми штучно не піднімаємо ціну долара”, – сказав Ж. Болсонару журналістам. Д. Трамп заявив через Twitter, що хоче повернути тарифи на імпорт сталі та алюмінію з Аргентини та Бразилії, щоб компенсувати знецінення своїх валют, імовірно, щоб краще конкурувати на міжнародному ринку. На сьогодні тарифи становлять 0,9 % на сталь і 2 % – на алюміній. За даними Міністерства економіки Бразилії, експорт напівфабрикату заліза та сталі до США становив 2,57 млрд дол.

Ж. Болсонару заявив, що в нього добрі стосунки з Д. Трампом і сподівається, що дві країни зможуть досягти „хороших умов”, щоб уникнути повторного застосування тарифів, що, за його словами, не було виконаною угодою. „Я вірю в Д. Трампа. У нас є домовленість і досить сердечний контакт”, – сказав Ж. Болсонару
(*Xinhua. – Beijing. – 05.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/05/c_138606174.htm*).

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА

Президент Південно-Африканської Республіки С. Рамафоса обіцяє „різкі” кроки для врятування державних компаній

Південна Африка занурилася в темряву і її прогноз зростання зменшився, коли компанія „Еском” оголосила про небачений рівень відключень, саме тоді, коли президент **С. Рамафоса** сказав, що зробить „різкі” кроки до повернення державних фірм. Раніше його міністр транспорту призначив незалежного радника з управління пасажирською залізничною фірмою в країні, лише через кілька днів після прийняття рішення про надання Південноафриканським авіалініям коштів для порятунку бізнесу – форми захисту банкрутства. Це відключення є найбільшим з тих пір, як „Еском” запровадив програму відключення, відоме як місцеве зменшення навантаження, у 2008 р., що сприяє втраті інвесторів

(*Reuters. – London. – 09.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-safrica-saa/south-africas-ramaphosa-vows-drastic-steps-to-save-state-companies-idUKKBNIYD0DC>*).

***

Президент Південної Африки вважає, що компанію SAA повинні врятувати

Президент Південно-Африканської Республіки **С. Рамафоса** доручив уряду терміново врятувати свою невдалу державну авіакомпанію SAA за допомогою бізнесу, заявив заступник міністра Reuters. Телеканал новин SABC також повідомляв, що SAA повинна буде отримати допомогу, посилаючись на повідомлення із самої авіакомпанії

(*Reuters. – London. – 04.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/safrica-saa/south-africas->*

president-says-saa-must-enter-business-rescue-sources-idUKL8N28E5UO).

ПОЛЬЩА

Польща перебуває в авангарді захисту клімату

Президент Польщі **А. Дуда** заявив в інтерв'ю TVPInfo, що Польща перебуває в авангарді дій щодо захисту клімату. Він підкреслив, що Польща за рівнем скорочення викидів є однією з провідних країн у світі. „Ми зменшили викиди в порівнянні з 1988 р., відповідно до положень Кіотської конвенції, більш ніж на 30 %. Подальші цілі для нас дуже важкі, оскільки вони фактично вимагають повної конверсії нашого енергетичного сектора, що, звичайно, можливо, але лише як довготривалий процес, оскільки це має бути безпечним для Польщі”, – сказав А. Дуда

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 22.12.2019. – <https://www.rp.pl/Polityka/191229888-Prezydent-Polska-jest-w-awangardzie-ochrony-klimatu.html>).

США

Президент США стурбований виробництвом Boeing

Д. Трамп зателефонував президенту Boeing, щоб запитати про стан виробництва B737 MAX. Розмова з Д. Мюленбургом була короткою. Президент Boeing запевнив президента США, що запланована перерва у виробництві буде тимчасовою і що компанія не звільнить жодного працівника. Компанія Boeing та Білий дім відмовились коментувати розмову, про яку повідомив New York Times. Окремо агентство S&P Global Ratings знизило кредитний рейтинг Boeing до А- від А та до А-2 з короткострокового рейтингу А-. „Зміна відображає невизначеність, коли MAX повернеться до обслуговування, ризик для ланцюга поставок через перерви у виробництві та можливий довгостроковий вплив на конкурентоспроможність Boeing”, – пояснило агентство. Міністр транспорту Е. Чао заявила в інтерв'ю Reuters, що економічний ефект від зупинки виробництва MAX не був врахований контролюючим органом під час поточного огляду. Вона також заявила, що Білий дім не тисне на авіабудівництво для прискорення роботи, а президентська рада економічних радників вивчила економічні наслідки припинення поставок літаків та заявила, що це зменшить ВВП США приблизно на 0,4 %

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 22.12.2019. – <https://www.rp.pl/Lotnictwo/191229881-Prezydent-USA-martwi-sie-o-produkcje-Boeinga.html>).

ЦАР

Президент ЦАР відзначив китайських експертів за передачу технології JUNCAO

Президент Центральноафриканської Республіки **Ф.-А. Туандера** нагородив шість китайських експертів Національного інженерно-дослідницького центру технологій JUNCAO при китайському університеті сільського господарства і лісового господарства Фуцзянь відзнаками за їхній вклад у розвиток сільського господарства. У березні цього року Лін та його команда приїхали до ЦАР, щоб безкоштовно передати місцевим фермерам технологію JUNCAO. JUNCAO – китайський термін, який буквально означає „гриб” і „трава”. Технологія JUNCAO застосовується для виробництва грибів, кормів для тварин та палива з біомаси. Завдяки цій китайській технології багато фермерів Центральноафриканської Республіки успішно вирощували гриби різних видів. Президент також вважає, що технологія створює новий шлях для зусиль нації щодо зменшення бідності, поліпшення продовольчої безпеки та збільшення доходів людей. На думку китайських експертів, технологія JUNCAO також сприяла боротьбі з опустелюванням, розвитку тваринництва і навіть виробництву електроенергії, підкреслюючи, що технічне співробітництво між Китаєм та ЦАР було частиною восьми основних ініціатив співробітництва між Китаєм та Африкою, оголошених у Beijingi у 2018 р.

(Xinhua. – Beijing. – 02.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/02/c_138600401.htm).

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

ІРАН

Х. Рухані: „Несправедливо затримані під час протестів в Ірані люди повинні бути звільнені”

Несправедливо затримані силами безпеки Ірану під час недавніх акцій протесту люди повинні бути звільнені. Про це заявив президент країни **Х. Рухані**. „Потрібно

продемонструвати релігійне ісламське милосердя, і ті невинні люди, які протестували проти [підвищення] цін на бензин і не були озброєні,... повинні бути звільнені”, – сказав він. Промову президента трансливало державне телебачення Ісламської республіки

(Trend. – Баку. – 04.12.2019. – <https://www.trend.az/iran/politics/3158577.html>).

БІЛОРУСЬ

У Мінську пройшли акції проти „поглибленої інтеграції”

У відповідь на зустріч президентів Білорусі О. Лукашенка та Росії В. Путіна в Сочі, де мали обговорювати „поглиблену інтеграцію”, спірні питання щодо газу і дорожні карти, підписання яких планується 8 грудня, у Мінську пройшли акції протесту проти „поглибленої інтеграції з Росією”. Акції не були узгоджені з міською владою. Одна акція – „живий ланцюг” – організована громадською кампанією „Свіжий вітер”. В акції взяло участь понад 200 чоловік. Організатори закликали білорусів вишикуватися в „живий ланцюг”. На Жовтневу площу закликав прийти на акцію П. Северинець, де зібралося близько 300 осіб. Акції проти „інтеграції” також планують провести білоруси в Києві, Вільнюсі, Празі та Нью-Йорку

(TUT.BY. – Мінск. – 07.12.2019. – <https://news.tut.by/economics/664245.html>).

КОЛУМБІЯ

Другий національний страйк проти І. Дуже за зміни політики в Колумбії

Національний комітет з питань безробіття попросив уряд про створення простору на національному телебаченні для відповідей президента І. Дуже на їхні запитання. Другий національний страйк не мав такого відгону, як той, що пройшов 21 листопада, оскільки в цей день Богота та Калі були готові до цього. Через страх перед вандалізмом, яким зазвичай закінчуються дні протестів, а також блокадою громадського транспорту, людям порадили закрити свої магазини чи працювати у своїх домівках. Інформація з різних точок зосередження протестів, яку розповсюджували місцеві ЗМІ у Боготі, Калі та Медельїні, підраховувала мітингувальників у кількості, що не перевищує 5000 чоловік. Національний комітет з питань безробіття, що складається зі студентів, спілок та етнічних організацій, серед

іншого, вирішив продовжити загальний страйк, щоб протестувати проти політики уряду І. Дуке, незважаючи на те, що розпочалися прямі переговори з виконавчою владою

(El Mundo. – Madrid. – 04.12.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/12/5df1e55d21efa0a6708b45f3.html>).

УКРАЇНА

Тисячі людей вийшли на акцію „Червоні лінії для В. Зеленського”

У Києві відбулася акція „Червоні лінії для В. Зеленського”. На Майдані Незалежності на піку акції перебували близько 7–8 тис. учасників. Учасники мітингу тримали прапори України, деяких партій, а також плакати з написами: „Червоні лінії для Зе!”, „Ніяких компромісів”, „Я не хочу в Союз”, „Путін буде в суді”, „Поверни не унітази – поверни Крим”. Мітинг пройшов у спокійному режимі, на ньому були присутні поліцейські. Заявлена мета акції – застерегти Президента України В. Зеленського щодо неприпустимості перетину „червоних ліній” на „нормандському” саміті в Парижі. Під час акції зі сцени виступали представники різних політичних сил, серед яких депутати Верховної Ради (фракція „Європейська Солідарність”) А. Парубій і **П. Порошенко**, депутатка від „Голосу” І. Совсун, лідер партії „Свобода” О. Тягнибок, громадські діячі. Серед вимог, оголошених 3 грудня трьома фракціями парламенту „Європейська Солідарність”, „Голос” і „Батьківщина”, – недопущення федералізації і будь-яких компромісів з унітарного облаштування України, компромісів щодо європейського та євроатлантичного курсу, жодних політичних дій, зокрема виборів на непідконтрольних Києву територіях Донбасу, до виконання умов гарантування безпеки і деокупації. Також від В. Зеленського вимагають не допустити компромісів щодо деокупації та повернення Криму в Україну, а також припинення міжнародних судових процесів проти РФ

(Deutsche Welle. – Bonn. – 08.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UPO3>).

***

У Києві біля Офісу Президента триває акція „Варта на Банковій”

У центрі Києва біля будівлі Офісу Президента на Банковій триває акція „Варта

на Банковій”. Її учасники вимагають від Президента України **В. Зеленського** не допустити „здачі національних інтересів” на переговорах лідерів країн „нормандського формату” в Парижі. Частина активістів, які прийшли на акцію напередодні, переночували в наметах, які розташували біля будівлі Офісу Президента. До місця проведення акції починають прибувати люди. За словами учасників, вони збираються продовжувати акцію до кінця саміту „нормандської четвірки”. Урядовий квартал охороняють бійці спецпідрозділу Національної поліції, військовослужбовці Національної гвардії, співробітники Держслужби України з надзвичайних ситуацій. Ситуація в районі проведення акції спокійна

(Deutsche Welle.. – Bonn. – 09.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3URTe>).

ФРАНЦІЯ

Е. Макрон відмовляється від президентської пенсії та пропонує страйкарям різдвяне перемир'я

Президент Франції **Е. Макрон** закликав страйкуючих, що паралізували залізниці країни, дотримуватися різдвяного „перемир'я”. Два тижні широкомасштабної страйкової боротьби проти запланованої пенсійної реформи Е. Макрона зупинили велику частину Франції. Залізничний транспорт, включаючи швидкісні потяги та паризьке метро, працює на половину нормальної пропускну здатності. Виступаючи на прес-конференції в Кот-д'Івуарі, Е. Макрон закликав транспортні профспілки припинити страйк на період відпусток з поваги „до сімейного життя” та французів, які „іноді розлучаються і бажають знову зібратися під час цього святкового періоду”. Він також відмовився від своєї президентської пенсії у розмірі 620 євро на місяць, повідомив Le Monde, і відмовився від свого майбутнього членства у Конституційній раді Франції, на що має право кожен колишній президент Франції. Місце в Конституційній раді мало б оплачуватись у 13 500 євро щомісяця

(POLITICO. – Brussels. – 22.12.2019. – <https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-gives-up-presidential-pension-asks-for-christmas-truce-on-strikes/>)

ЧИЛІ

Політична і соціальна напруга знову зростає в Чилі

Політична та соціальна напруга в Чилі знову зростає, на це вплинули два факти: з одного боку, парламент наклав санкції на А. Чадвіка, колишнього міністра внутрішніх справ та двоюрідного брата президента **С. Піньєри**, затвердивши „конституційне обвинувачення”, яке забороняє йому протягом п’яти років обіймати будь-яку державну посаду. Сам президент С. Пінєра також є предметом таких обвинувачень

(El Mundo. – Madrid. – 12.12.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/12/5df1e55d21efa0a6708b45f3.html>).

КОРУПЦІЯ

КЕНІЯ

Губернатор Найробі заявляє про свою невинність за звинуваченням у хабарництві

Губернатор столиці Кенії Найробі не визнав себе винним у корупції та інших економічних злочинах, в яких фігурують мільйони доларів. Самі кенійці та інвестори давно скаржилися на корупцію в Кенії, діловому центрі Східної Африки і найбагатшій економіці регіону, і президент **У. Кеніятта** пообіцяв вирішити цю проблему. Губернатор Найробі М. М. Сонко був заарештований і звинувачений у змові з метою здійснення корупції, конфлікті інтересів, недотриманні законів, пов’язаних із закупівлями, незаконному придбанні державної власності й відмиванні доходів, здобутих злочинним шляхом. Колишній сенатор М. М. Сонко – яскрава фігура, відома своїм блискучим стилем життя, розкішним одягом, об’ємними золотими прикрасами і привабливими зачісками. Головний прокурор Н. Хаджі звинуватив М. М. Сонко і його соратників у незаконному привласненні 357 млн шилінгів у Кенії (3,52 млн дол.)

(Reuters. – London. – 09.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-kenya-justice/nairobi-governor-pleads-innocent-to-graft-charges-bail-ruling-wednesday-idUKKBN1YD0D2>).

ЛІВАН

Президент Лівану закликав громадськість до боротьби з корупцією

Президент Лівану **М. Аун** закликав ліванський народ допомогти у боротьбі з

корупцією, не висвітлюючи жодної корупційної практики жодними політиками, повідомляється на сайті ліванського президентства. „З нами стикаються не лише корумповані політики, а й люди, які не скаржаться на протиправні дії політиків чи державних громадських установ”, – сказав М. Аун під час зустрічі з делегацією Бейрутської асоціації адвокатів, яку очолює її новопризначений голова М. Халаф. Хоча М. Аун високо оцінив протести за тиск на чиновників для боротьби з корупцією, він сказав, що протестуючі не виявили позитивної позиції щодо його закликів до переговорів з громадянським суспільством для оцінки найкращих шляхів вирішення цих питань. Останні 50 днів у Лівані спостерігають загальнонаціональні протести проти правлячого політичного класу та їх корупційних дій (*Xinhua. – Beijing. – 03.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/03/c_138600676.htm*).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

ПОЛЬЩА

Президент А. Дуда бажає веселої Хануки

„З нагоди свята Хануки я передаю єврейській громаді в Польщі найтепліші вітання та побажання”, – написав президент А. Дуда. Побажання єврейській громаді у Польщі з нагоди Хануки були опубліковані польською та англійською мовами канцелярією президента. Президент написав, що Ханука – це радісний час, який нагадує „торжество світла над темрявою і добра над злом” і „любов до свободи, коли понад 2000 років тому єврейський народ озброювався, щоб захищати свою релігію і звичаї, і це нагадує нам про диво, яке сталося в храмі в Єрусалимі після перемоги повстанців”. „Нехай свічки Хануки приносять радість і тепло, підкреслюючи цю прекрасну традицію, яка є невід’ємною частиною великої спадщини Речі Посполитої”, – написав президент, побажавши миру, щастя та особистого благополуччя. „Світлої та веселої Хануки!” – підсумував президент (*Rzeczpospolita. – Warsaw. – 22.12.2019. – <https://www.rp.pl/Spoleczenstwo/191229852-Prezydent-Duda-zyczy-wesolej-Chanuki.html>*).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

МЕКСИКА

Мексика не прийме втручання з-за кордону, говорить президент

Президент Мексики **А. М. Лопес Обрадор** заявив, що його уряд буде поступати справедливо з жертвам організованої злочинності і повторив, що його країна не прийме жодного втручання з-за кордону. Посилаючись на останні спалахи насильства з бандами, які викликають занепокоєння, що США можуть спробувати втрутитися у внутрішні справи Мексики, А. М. Лопес Обрадор подякував президентові США **Д. Трампу** за підтримку і заявив, що його уряд буде сам вирішувати проблеми безпеки у своїй країні

(Reuters. – London. – 01.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-mexico-violence-president/mexico-will-not-accept-intervention-from-abroad-president-says-idUKKBN1Y51BO>).

ПАНАМА

Дванадцять ув'язнених загинули під час перестрілки у в'язниці поблизу міста Панама

Щонайменше 12 людей загинули, ще 13 поранено під час перестрілки серед ув'язнених у в'язниці поблизу міста Панама. Поліція заявила, що під час інциденту в тюрмі Ла Джоїта, що розташована в 16 милях на схід від столиці, вилучили кілька гармат, включаючи п'ять рушниць і три вогнепальні зброї з довгим стволом. Президент країни **Л. Кортісо**, який вступив на посаду в липні цього року, заявив, що цей інцидент припускає, що в'язниці допомагають контрабанді зброї. „Ця вогнепальна зброя не впала з неба. Там, очевидно, був якийсь тип співпраці для ввезення вогнепальної зброї”, – сказав він у заяві. Поліцейський чиновник А. Мунйоз заявив, що стрілянина почалася із в'язниці, де ув'язнених групують за бандами, щоб уникнути конфронтацій, і що причину розслідують

(Reuters. – London. – 18.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-panama-prison-shooting/twelve-inmates-killed-in-prison-shootout-near-panama-city-idUKKBN1YM04A>).

УКРАЇНА

Офіс Президента України затвердив п'ять сценаріїв реінтеграції Донбасу

В Офісі Президента України під час координаційної наради затвердили п'ять сценаріїв реінтеграції окупованих територій Донбасу. Жодних деталей цих сценаріїв

пресслужба Президента України, однак, не повідомила. Нарада за участю **В. Зеленського** відбулася в рамках підготовки до зустрічі в „нормандському форматі”, запланованій у Парижі на 9 грудня 2019 р. У рамках обговорення сценаріїв **В. Зеленський** доручив головнокомандувачу Збройних сил **Р. Хомчаку** найближчим часом відвідати територію проведення Операції об’єднаних сил (ООС). **В. Зеленський** також знов підтвердив позицію щодо неприпустимості вирішення проблеми окупованих територій військовим шляхом і необхідності досягнення миру на Сході України політико-дипломатичними методами. У свою чергу, секретар Ради національної безпеки і оборони (РНБО) **О. Данілов** висловив упевненість, що за підтримки міжнародних партнерів Україна зможе повернути тимчасово окуповані території та припинити воєнні дії. Також було вирішено, що перед зустріччю у „нормандському форматі” відбудеться засідання РНБО під головуванням **В. Зеленського**

(Deutsche Welle. – Bonn. – 03.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UAhs>).

***

В. Зеленський: Закон про особливий статус Донбасу може бути продовжений на рік

Президент України **В. Зеленський** заявив, що Закон „Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей” може бути продовжений ще на один рік. За словами **В. Зеленського**, учасники „нормандської четвірки” заявили, що зацікавлені в тому, щоб домовитися про всі правові особливості місцевого самоврядування окремих районів Донецької та Луганської областей (ОРДЛО) та реалізації „формули Штайнмаєра”

(Deutsche Welle. – Bonn. – 10.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UWXn>).

ФІЛІПІНИ

Філіппіни призупиняють воєнний стан на півдні

У кінці грудня Філіппіни скасують воєнний стан у південному регіоні Мінданао, посилаючись на поліпшення клімату безпеки та зменшення загрози екстремізму через два роки після одного з найбільших нападів Ісламської держави.

Воєнний стан було введено в травні 2017 р. у відповідь на несподіваний напад на місто Мараві місцевими та іноземними бійцями, лояльними до Ісламської держави. Повстанці тримали місто протягом п'яти місяців, відбиваючись від щоденних повітряних ударів та нападів, перш ніж їх лідерів було вбито. Президент країни **Р. Дутерте** прислухався до рекомендацій провідного чиновника міністерства оборони, який наполягав на відмові від продовження воєнного стану, і запевнив, що порядок можна підтримувати і без цього

(Reuters. – London. – 10.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/philippines-security/philippines-to-end-martial-law-in-vestive-south-idUKL4N28K2DQ>).

РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

США

Боротьба євангелістів з приводу антитрампівської редакційної статті посилюється

Оскільки політична суєта, викликана закликом вищого християнського журналу про відсторонення президента США **Д. Трампа** від посади, продовжує загострюватись, більше 100 консервативних євангелістів зімкнули ряди навколо Д. Трампа. У листі до очільника журналу Christianity Today група євангелістів виголосила протест М. Галлі за те, що він написав антитрампівську редакційну статтю, яку вони зобразили як копання під президента. „Ваша редакція образливо поставила під сумнів духовну цілісність і християнське свідчення десятків мільйонів віруючих, які серйозно сприймають свої громадянські та моральні обов'язки”, – написали євангелісти очільнику журналу Т. Далрімпл. Новий наступ групи відомих євангелістів, серед яких кілька членів Євангелічної консультативної ради Д. Трампа, свідчить про обізнаність прибічників президента про те, що будь-яка значуща тріщина в його давній підтримці з боку цього християнського співтовариства може стати небезпечною для його надії на переобрання

(The Associated Press. – New York. – 22.12.2019. – <https://apnews.com/e6e6fa63541f19afbcf49efeabd2a2fc>).

ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

АРГЕНТИНА

А. Фернандес реформуватиме систему і захищатиме К. Фернандес де Кіршнер

Новий президент Аргентини **А. Фернандес** ще недавно мріяв бути послом Аргентини в Іспанії. Але **К. Фернандес де Кіршнер** перетнула його шлях, змінила його життя і привела його до того, яким він є сьогодні, новим президентом країни, яка століття тому була однією з головних світових держав і зараз є членом G-20, але яка десятиліттями стикалася з глибокими і повторюваними економічними кризами. „Ми повинні подолати стіну обурення та ненависті серед аргентинців”, – сказав **А. Фернандес** у промові перед Законодавчою асамблеєю, коли тисячі людей слухали його на вулиці, на площі де-лос-Конгресос, у пекельний ранок з температурою до +40 градусів. Люди відзначали повернення перонізму до влади після чотирирічного соціально-ліберального керівництва на чолі з **М. Макрі**. **А. Фернандес** багато чим зобов'язаний своєму теперішньому віце-президенту, і у своїй інавгураційній промові він давав знаки, що почне виплачувати цей борг. „Ми бачили неправомірні затримки та довільні переслідування. Ніколи більше не буде правосуддя, забрудненого спецслужбами, незрозумілими процедурами та медіа-лінчами. Ніколи більше не буде правосуддя, яке переслідує і вирішує відповідно до політичних уподобань”, – наголосив **А. Фернандес**

(El Mundo. – Madrid. – 11.12.2019. –

*<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/10/5defbf6821efa075398b46cc.html>).
****

Передача президентської естафети в Аргентині: монархічні ефіри, водевільні сцени та обряди чаклунства

Символом церемонії передачі влади від **М. Макрі** до **А. Фернандеса** є срібний скіпетр, адже влада є предметом суперечок усіх, від **Р. Альфонсіна** до **К. Фернандес де Кіршнер**. Інавгурація нового президента Аргентини **А. Фернандеса** відбулася в Буенос-Айресі 10 грудня. Обраний президент був приведений до присяги, виступив у Конгресі та прийняв президентські регалії від голови держави **М. Макрі**. Вступ на посаду президента-соціаліста, який змінив правого **А. Макрі**, вітали тисячі людей на

площі Пласа-де-Майо в центрі Буенос-Айреса. На церемонії в Буенос-Айресі були присутні багато латиноамериканських політиків

(El Mundo. – Madrid. – 10.12.2019. –

*<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/10/5deeabac21efa0752e8b4670.html>).
****

А. Фернандес натравив на адміністрацію Д. Трампа в перший день свого президентства

Перший день **А. Фернандеса** на посаді президента Аргентини закотився несподіваним каменем спотикання у відносинах з урядом **Д. Трампа**. Причиною цього стала присутність міністра венесуельського режиму **Н. Мадуро**. М. Клавер-Кароне, спеціальний представник Д. Трампа на інавгурації А. Фернандеса, не відвідав церемонію передачі влади, скасував заплановані на наступний день переговори з А. Фернандесом та його міністром закордонних справ Ф. Сола, і різко покинув країну. Зазначається, що рішення М. Клавера-Кароне виникло через „його сильну і явну огиду” щодо присутності в якості гостя інавгурації А. Фернандеса міністра зв’язку режиму Н. Мадуро Х. Родрігеса, який має заборону на в’їзд до Аргентини та інших країн

(El Mundo. – Madrid. – 11.12.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/11/5df07868fc6c830f0e8b4610.html>).

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

США

Д. Трамп прагне використати імпічмент для відновлення електоральної бази

Президент США **Д. Трамп** та його кампанія за переобрання почали представляти його імпічмент не як судження про його поведінку, а як референдум про те, як демократи ставляться до президента та його прихильників. Протягом кількох днів від початку виборчого року Білий дім та його союзники малюють імпічмент Д. Трампа за звинуваченням у зловживанні владою та перешкодою Конгресу, як намагання скасувати його перемогу 2016 р. та принизити волю людей. „Після трьох

років зловісного полювання на відьом, обманів і шахрайства, – заявив Д. Трамп під час мітингу в Мічигані, – демократи Палати представників намагаються анулювати бюлетені десятків мільйонів патріотичних американців”

(The Associated Press. – New York. – 22.12.2019. –

<https://apnews.com/1221d4b055c568daa639663783ffd258>).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

ЄВРОПА

Кіпр подав клопотання в Гаагу щодо захисту офшорних прав

Кіпр звернувся до Міжнародного суду ООН у Гаазі з проханням захистити його права на видобуток корисних копалин у морі на тлі оскарження Туреччиною деяких ділянок у Середземномор’ї. Ці дві країни ворогують за морські зони навколо острова, де Кіпр видає ліцензії міжнародним компаніям на проведення розвідки нафти і газу. Президент Кіпру **Н. Анастасіаді** заявив, що Кіпр відданий захисту своїх суверенних прав усіма можливими правовими засобами. „У нашого звернення до Гааги саме ця мета”, – сказав він журналістам в Нікосії. Туреччина, яка не має дипломатичних відносин з міжнародно визнаним урядом Кіпру, заявляє, що у Нікосії або немає юрисдикції для видачі ліцензій, або ж деякі зони зазіхають на турецький континентальний шельф. Туреччина направила на Кіпр свої власні судна для проведення розвідки. Перш ніж звернутися до суду, Кіпр намагався доставити повідомлення про свої наміри в посольство Туреччини в Афінах, але воно не було прийняте. „Так що воно було відправлене іншим шляхом”, – сказав президент Кіпру. „Є дані про те, що повідомлення було отримано, так що це дає Кіпру право на звернення до суду”, – додав він. Кіпрське телебачення Sigma TV, яке першим повідомило новину, відзначило, що повідомлення було відправлено факсом *(Reuters. – London. – 05.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-cyprus-turkey-hague/cyprus-petitions-the-hague-to-safeguard-offshore-rights-idUKKBN1Y90SL>).*

РОСІЯ

В. Путін вважає українські тарифи на транзит газу „економічно неприйнятними”

Росія вважає неприйнятними запропоновані Україною тарифи на транзит газу у Європу з 2020 р. Про це заявив президент Росії **В. Путін**. „Я постійно повторюю, що ми готові зберегти український транзит. Ми ведемо зараз переговори у Відні. Це ніякий не секрет. Правда, умови, які нам пропонують українські транзитери, вони економічно неприйнятні. Поки. Але я сподіваюся, що це вдасться якось узгодити”, – сказав він. Таку ж думку висловив і голова правління російського „Газпрому” О. Міллер: „Питань досить багато. Зокрема, питання, які стосуються матриці тарифів. Це дуже-дуже високі тарифи – серйозно, значно вищі чинного тарифу, за яким ми зараз транзитуюмо газ через територію України”

(Deutsche Welle. – Bonn. – 04.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UDtB>).

***

В. Зеленський і В. Путін проведуть двосторонню зустріч після саміту

Двостороння зустріч президентів України та Росії **В. Зеленського і В. Путіна** пройде у Парижі після переговорів лідерів „нормандської четвірки”. Її тривалість буде залежати від самих глав РФ і України, повідомив помічник президента РФ Ю. Ушаков. „Зустріч буде. Домовилися про неї. Все буде вписуватись у той формат, який запропонують організатори саміту – французи”, – сказав він журналістам. „Очевидно, після завершення всіх заходів”, – додав Ю. Ушаков. На питання про те, як довго триватиме зустріч В. Зеленського і В. Путіна, помічник російського президента заявив: „Я не знаю. Це залежить від лідерів. Обмежень особливих немає”. За його словами, основною темою двосторонньої зустрічі стане втілення мінських домовленостей

(Deutsche Welle. – Bonn. – 09.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3URWb>).

***

В. Путін стверджує, що Росія не планує відмовлятися від транзиту газу територією України

Президент Росії **В. Путін** запевнив, що Росія не має наміру припинити транзит газу територією України. Про це він заявив у Сочі під час зустрічі з представниками німецького бізнесу. В. Путін також стверджує, що газопровід „Північний потік – 2” є

комерційним проектом. „Багато разів про це говорив, ще раз хочу про це сказати – це зовсім не означає, що Росія має намір припинити транзит через територію України”, – сказав В. Путін. При цьому він додав: „Питання не в території, питання в економічній доцільності”. В. Путін також нагадав, що у Відні тривають переговори між українською та російською сторонами щодо транзиту російського газу українською газотранспортною системою. Він висловив сподівання, що сторонам вдасться домовитися. У німецькій делегації наголосили на важливості збереження транзиту російського газу українською територією. Цю позицію обстоює і уряд ФРН (*Deutsche Welle. – Bonn. – 06.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UMUQ>*).

ТУРЕЧЧИНА

Р. Т. Ердоган погрожує ЄС повторенням міграційної кризи 2015 року

Президент Туреччини **Р.Т. Ердоган** заявив, що його країна не може впоратися з новою хвилею біженців із Сирії. Він попередив, що країни ЄС можуть самі відчувати вплив нової хвилі біженців, якщо не припиняться військові дії на північному заході Сирії. Нещодавно війська РФ та президента Сирії **Б. Асада** посилили обстріли в Ідлібі – регіоні, який до сих пір перебуває під контролем повстанців. Наразі там проживає близько трьох мільйонів людей. Раніше Б. Асад заявив, що його армія відіб'є цю територію у повстанців. Тепер Анкара побоюється нової хвилі біженців із сирійського Ідлібу. „Якщо насильство над людьми Ідлібу не припиниться, ця кількість ще більше зросте. У цьому випадку Туреччина не нестиме такий тягар мігрантів самостійно”, – сказав Р.Т. Ердоган на церемонії нагород в Стамбулі. За його словами, наразі понад 80 тис. людей їдуть з Ідлібу до Туреччини. „Тиск, якого ми зазнаємо, також відчуватимуть усі європейські країни, особливо Греція, – сказав Р.Т. Ердогані, – У такому разі буде невідворотним повторення міграційної кризи на зразок тієї, яка спостерігалася в ЄС у 2015 р.” Р.Т. Ердоган запевнив, що Туреччина робить все можливе для припинення російських обстрілів у Ідлібі і додав, що турецька делегація вирушить до Москви для обговорення ситуації у Сирії (*Deutsche Welle. – Bonn. – 23.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3VFRy>*).

***

Р. Т. Ердоган погрожує закрити військові бази США в Туреччині

Президент Туреччини **Р. Т. Ердоган** заявив, що не виключає закриття авіабази США в Інджирліку і радіолокаційної станції Куречик. Про це він сказав у телевізійному інтерв'ю. Р.Т. Ердоган наголосив, що Туреччина відповість, якщо проти його країни будуть введені „такі заходи, як санкції”. Минулого тижня міністр закордонних справ Туреччини М. Чавушоглу вже натякав, що Анкара може припинити доступ Вашингтона до баз у відповідь на санкції США
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 16.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UsDt>*).

УКРАЇНА

Україна стикається з новими викликами на переговорах з Росією

Президент Франції **Е. Макрон** нещодавно дав зрозуміти, що хоче знову відновити стосунки з Росією та повернутися до ведення бізнесу після п'яти років санкцій, введених проти Росії за її дії в Україні. Е. Макрон та інший посередник у переговорах, канцлер Німеччини А. Меркель, будуть зустрічатися із **В. Зеленським**. Серед тих, хто підтримує суверенітет України, є занепокоєння, що В. Зеленський може в кінцевому підсумку дати занадто багато поступок **В. Путіну**. Це може призвести до реакції українців, які рішуче виступають проти зближення з Росією
(*The Associated Press. – New York. – 08.12.2019. – <https://apnews.com/ffd4c36b29344c6588d942148b10eb03>*).

***

Нормандська розмова в Парижі не зможе досягти миру в Україні

„Можливо, було поганою ідеєю називати мирні переговори на честь Нормандії, регіону, відомому кровопролитними битвами Другої світової війни, в яких загинули десятки тисяч солдатів”, – вважає автор статті. Лідери Франції, Німеччини, Росії та України зібралися в Парижі у такому „нормандському форматі”, створеному для вирішення воєнного конфлікту на Сході України – першої зустрічі на найвищому рівні з жовтня 2016 р. Вони не просунулись достатньо далеко, аби президент Франції **Е. Макрон** і канцлер Німеччини А. Меркель рекомендували відмінити економічні санкції проти Росії. „Для змученої війною української громадськості, виснаженої

роздробленням своєї країни і чотирма роками жорстокого насильства, в якому загинуло понад 13 тис. чоловік, паризька зустріч, ймовірно, буде ще більшим розчаруванням”, – наголошує автор. Зустріч не принесла того прориву, на який багато хто сподівався – угоду про розширення зони припинення вогню і конкретне зобов’язання Росії роззброїти бойовиків, яким Кремль надає зброю, гроші, матеріально-технічну та політичну підтримку, констатує автор. Новий Президент України **В. Зеленський** не приховував свого розчарування. „Для мене цього недостатньо, – сказав він після закінчення переговорів. – Мені б хотілося вирішити більше питань”

(POLITICO. – Brussels. – 12.12.2019. – <https://www.politico.eu/article/normandy-talks-land-in-paris-but-fail-to-deliver-peace-in-ukraine/>).

***

Мир у полі зору? Паризький саміт шукає рішення для закінчення війни в Україні

Довгоочікуваний саміт у Парижі має на меті знайти спосіб припинити війну в Україні, яка змінила європейську геополітику. Лідери України, Росії, Німеччини та Франції проведуть низку зустрічей у Єлисейському палаці, щоб спробувати відновити мирну угоду 2015 р., яка в основному ігнорується, оскільки українські солдати та сепаратисти, підтримувані Росією, продовжують обмінюватися вогнем у стилі Першої світової війни – траншеї вздовж лінії фронту. Істотний прорив малоімовірний, але що б не сталося, саміт є найбільшим випробуванням для Президента України **В. Зеленського**, який цього року переміг на президентських виборах, частково на обіцянках закінчити війну. „Хоча В. Зеленський усе ще користується широкою громадською підтримкою, його збентежив скандал навколо його розмови з президентом США **Д. Трампом**”, – пишуть автори публікації

(The Associated Press. – New York. – 09.12.2019. – <https://apnews.com/c3c20178140bfefd2cf0488c5a5a8641>).

***

В. Зеленський призначив В. Єльченка послом України в США

Президент України **В. Зеленський** призначив постійного представника України при ООН В. Єльченка надзвичайним і повноважним послом України в США. Про це йдеться у відповідному указі Президента України від 18 грудня. Іншим указом В. Зеленський призначив колишнього заступника міністра закордонних справ України С. Кислицю постійним представником України при ООН. Раніше міністр закордонних справ України В. Пристайко підтвердив, що В. Єльченко стане послом України у США. „Ми вже отримали агреман (попередня згода уряду країни перебування на прийняття особи як глави дипломатичного представництва іншої країни). Ми визначилися (з кандидатурою) ще два місяці тому. (...) Це є наш теперішній представник в ООН Володимир Єльченко”, – сказав В. Пристайко. Крім того, В. Зеленський підписав укази про призначення послів України в інших країнах, зокрема у КНР, Молдові, Катарі та Йорданії

(Deutsche Welle. – Bonn. – 19.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3V41W>).

***

В. Зеленський: Я мав продуктивні телефонні розмови з В. Путіним

„Україна ніколи не погодиться на вибори на Донбасі, поки звідти не виведені нелегальні збройні формування”, – заявив президент **В. Зеленський** в інтерв'ю німецькому виданню Spiegel online. Глава української держави вважає, що вибори повинні відбутись за українськими законами. „Український закон виключає наявність озброєних груп. Всі українські партії повинні мати доступ до регіону, а також спостерігачі, журналісти, ОБСЄ, центральна виборча комісія. „Якщо там будуть озброєні угруповання, жодна партія туди не поїде”, – зазначив В. Зеленський. За словами Президента України, мінські угоди передбачають спочатку вибори, а потім контроль над кордоном, з чим він не згоден. Позиція українців прямо протилежна, і цю суперечність щодо мінських угод необхідно обговорити, заявив В. Зеленський. Питання про відновлення контролю України кордону з Росією на Донбасі В. Зеленський назвав найскладнішим і висловив сумнів, що до його обговорення дійде черга на саміті в „нормандському форматі” 9 грудня 2019 р., на якому він вперше зустрінеться з президентом РФ **В. Путіним**. Глава української держави

охолодив надії на значне пом'якшення конфлікту з Росією і зауважив, що сконцентрується на питаннях обміну полоненими і припиненням вогню на Донбасі (*Deutsche Welle. – Bonn. – 02.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3U4dq>*).

***

В. Зеленський запевнив, що не вестиме переговори з бойовиками

Президент України **В. Зеленський** не має наміру вести прямі переговори з представниками самопроголошених утворень „ДНР” та „ЛНР” та збройних формувань сепаратистів. Про це він заявив в ефірі програми „Свобода слова Савіка Шустера”. „Україна не розмовляє з бойовиками. Але ми з вами повинні розуміти, як відбуваються п'ять років усі ці розмови в Тристоронній контактній групі. Там присутня Україна, Росія, ОБСЄ і представники тимчасово окупованих територій. Тобто вони там є. Безпосередньо Президент з ними не говорить, і не буде говорити, це зрозуміло”, – зауважив В. Зеленський. При цьому він додав, що на непідконтрольній території Донбасу проживає багато людей, які не є сепаратистами. „Є багато людей, які перетинають КПВВ, і я з ними спілкувався (...). Вони хочуть припинення війни, вони кажуть, ми не хочемо в Росію, ми – українці, ми хочемо бути в Україні. З цими людьми ми повинні розмовляти, обов'язково”, – наголосив В. Зеленський. Він також підтримав ідею, яку напередодні озвучив його радник А. Єрмак, про присутність на зустрічах ТКГ представників непідконтрольних районів Донбасу, які виїхали звідти (*Deutsche Welle. – Bonn. – 06.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UMYd>*).

***

На саміті в Парижі домовилися про обмін утримуваними та повне припинення вогню

Глави держав та урядів „нормандської четвірки” – України, Росії, Німеччини та Франції – на саміті у Парижі домовилися про кроки з подальшого врегулювання конфлікту на Донбасі. Згідно з оприлюдненим заключним документом саміту, сторони наголосили, що мінські домовленості залишаються базою для роботи „нормандського формату”

(Deutsche Welle. – Bonn. – 10.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UWBi>).

***

Саміт у Парижі: переговори В. Зеленського та В. Путіна

У Парижі в Єлисейському палаці проходить саміт глав держав та урядів країн „нормандської четвірки” – Франції, Німеччини, Росії та України. За словами заступника глави Офісу Президента України К. Тимошенка, лідери країн „нормандського формату” обговорюють усі питання в робочому режимі. „Настрій досить робочий, жодних питань із цього приводу немає. Всі в робочому настрої за столом обговорюють усі питання”, – сказав К. Тимошенко журналістам. А прес-секретар **В. Путіна** Д. Песков повідомив, що учасники переговорів продовжують дискусію навколо підготовленого раніше проекту спільного документа. „Обговорюються поточні питання”, – сказав Д. Песков. Спілкування у чотиристоронньому форматі планують продовжити за робочою вечерею після зустрічі **В. Зеленського** та В. Путіна. За підсумками саміту запланована пресконференція, час проведення якої також перенесли. Її проведуть після двосторонньої зустрічі президентів України та Росії та робочої вечері

(Deutsche Welle. – Bonn. – 09.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UUL9>).

НАТО

РОСІЯ

Генсек НАТО Є. Столтенберг готовий зустрітися з В. Путіним

Генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг заявив, що готовий зустрітися з президентом Росії **В. Путіним**, якщо для такої зустрічі „буде правильний контекст”. Є. Столтенберг пояснив свої слова тим, що діалог є важливим у „складних” відносинах з РФ

(Deutsche Welle. – Bonn. – 23.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3VfYe>).

США

Зустріч НАТО відбудеться на фоні тріщин у броні Альянсу

Кандидат у президенти від Демократичної партії Дж. Байден попередив, що якщо президент **Д. Трамп** буде переобраний у 2020 р., „НАТО не буде”. **Е. Макрон**,

президент Франції, стверджує, що військовий Альянс переживає „смерть мозку”. Вторгнення Туреччини в Сирію без координації з Європою та США аналітики оцінили, як ілюстрацію безладного і невизначеного членства в НАТО. „Двадцять дев’ять лідерів урядів Північної Америки та Європи, включаючи Д. Трампа, зберуться в розкішному готелі на околиці Лондона 3–4 грудня на зустрічі НАТО”, – пише автор публікації. „НАТО потрібно більше зараз, ніж у будь-який момент після закінчення „холодної війни”, – сказав в інтерв’ю А. Фог Расмуссен, колишній генеральний секретар НАТО. „Не в останню чергу через російську агресію проти України”, – додав він, посилаючись на анексію Криму Москвою в 2014 р. Але цьогорічна зустріч у Лондоні відбувається на тлі посиленних трансатлантичних тріщин Альянсу, вважає автор. Д. Трамп звинуватив членів НАТО в недостатній платі за підтримку Альянсу, який сприяє безпеці Європи. Він вимагав, щоб члени НАТО довели витрати на оборону до рівня 2 % ВВП, встановленого у 2014 р., коли Є. Столтенберг перейняв від А. Фог Расмуссена посаду генерального секретаря НАТО

(USA TODAY. – Washington. – 02.12.2019. –

<https://www.usatoday.com/story/news/world/2019/12/02/nato-london-meeting-trump-macron-russia/4295100002/>).

***

Д. Трамп назвав „небезпечним” висловлювання Е. Макрона про НАТО

Президент США **Д. Трамп** назвав „образливою” критику свого французького колеги **Е. Макрона** на адресу НАТО. „Е. Макрон зробив „небезпечну” і „дуже злісну заяву”, – сказав Д. Трамп в Лондоні щодо слів Е. Макрона про „смерть мозку” НАТО. За словами президента США, висловлювання Е. Макрона про Альянс стали несподіваними для нього. „Ніхто не має потреби в НАТО більше, ніж Франція”, – сказав Д. Трамп. На його думку, Америка допомагає Європі і отримує менше користі від Альянсу, ніж інші його члени. Німеччина раніше також дистанціювалась від слів Е. Макрона щодо НАТО. „Французький президент обрав жорсткі слова. Я так кооперацію з НАТО не бачу”, – заявила канцлер ФРН А. Меркель, додавши, що з погляду Німеччини трансатлантичне партнерство є незамінним. Міністр закордонних

справ Німеччини Г. Маас у свою чергу також заперечив слова Е. Макрона. „НАТО живе – з голови до ніг, навіть якщо йому ставлять інші діагнози”, – наголосив він (*Deutsche Welle. – Bonn. – 03.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3U8zA>*).

АЗІЯ

КАЗАХСТАН

Президент Казахстану: Ми не вважаємо анексію Криму анексією

Влада Казахстану не вважає анексію Росією українського Криму анексією. Про це заявив президент Казахстану **К.-Ж. Токаєв**. „По-перше, ми не називаємо те, що відбулося в Криму, анексією. Те, що відбулося, те відбулося. Анексія – це надто важке слово стосовно Криму”, – заявив він, відповідаючи на питання, чи був Казахстан наляканий анексією Криму та війною на Донбасі. К.-Ж. Токаєв наголосив, що жодного страху щодо цих подій в Україні в Казахстані немає. „Жодного страху, як ви кажете, не було, оскільки в нас, як я вже сказав, абсолютно довірливі, добросусідські відносини з Російською Федерацією. Споконвіку ми вірили в мудрість, порядність російського керівництва”, – зазначив президент Казахстану. Він також зазначив, що мінські переговори були розпочаті з ініціативи колишнього лідера Казахстану **Н. Назарбаєва**. „Щоправда, він тоді запропонував Астану, але через логістику і віддаленість від Європи було ухвалене рішення проводити ці переговори в Мінську. Нині мінські домовленості, по суті, є єдиним правовим документом, який може призвести врешті-решт до врегулювання, так званого, українського конфлікту”, – зазначив К.-Ж. Токаєв. Україна занепокоєна такими заявами президента Казахстану та планує демарші у відповідь. „Слова президента Республіки Казахстан не тільки суперечать засадам українсько-казахстанських стосунків, а й міжнародно-визнаній позиції (...) Казахстанській стороні будуть зроблені відповідні демарші”, – заявила речниця Міністерства закордонних справ України К. Зеленко (*Deutsche Welle. – Bonn. – 04.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UDF9>*).

ЛІВАН

Президент Лівану закликав ЮНІФІЛ розслідувати порушення грецькими суднами ліванських вод

Президент Лівану **М. Аун** закликав Тимчасові сили ООН в Лівані (ЮНІФІЛ) розслідувати причини порушення грецьким судном територіальних вод Лівану, ідеться в повідомленні відомства президента. „Ліван відкидає будь-яке порушення своїх законних прав у своїх територіальних водах. Ізраїльські військово-морські порушення суверенітету Лівану не менш небезпечні, ніж порушення суші та повітря”, – сказав М. Аун під час зустрічі в палаці Баабда з головою ЮНІФІЛ С. Дель Кол. М. Аун також заявив, що „Ліван прагне активізувати існуючу співпрацю між ліванською армією та ЮНІФІЛ, щоб підтримувати стабільність та вирішувати порушені проблеми”

(Xinhua. – Beijing. – 17.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/17/c_138638585.htm).

США

Д. Трамп зустрічається з Р.Т. Ердоганом, коли інші світові лідери засуджують Туреччину

Президент США **Д. Трамп** узяв участь у неоголошеній зустрічі з президентом Туреччини **Р.Т. Ердоганом** після місячних ретельних перевірок ставлення адміністрації до Анкари та суперечливих змін у сирійській політиці. Зустріч, яка була відсутня в публічному розкладі Д. Трампа, відбулася в кулуарах зібрання лідерів НАТО у Ватфорді (Англія). Білий дім заявив, що Д. Трамп та Р.Т. Ердоган „обговорили важливість виконання Туреччиною своїх зобов’язань щодо Альянсу, подальшого зміцнення торгівлі шляхом активізації двосторонньої торгівлі на 100 млрд доларів, проблем безпеки регіону та енергетичної безпеки”. Несподівана зустріч між американським та турецьким президентами, ймовірно, приверне увагу інших світових лідерів, які цього тижня перебувають у Лондоні. Деякі з цих урядових голів, а також республіканці ще в США висловлювали відверту критику щодо вторгнення Туреччини на північ Сирії

(POLITICO. – Brussels. – 04.12.2019. – <https://www.politico.eu/article/donald-trump-meets-with-recep-tayyip-erdogan-as-other-world-leaders-scold-turkey/>).

***

Д. Трамп жартує, що можливо, „різдвяним подарунком” Північної Кореї для США стане ваза

Президент США **Д. Трамп** заявив, що його адміністрація буде готова впоратися з будь-яким „різдвяним подарунком” Північної Кореї, будь то випробування ракет дальньої дії чи щось більш приємне. „Можливо, це приємний подарунок”, – пожартував **Д. Трамп** на запитання журналістів на своєму курорті Мар-а-Лаго. „Можливо у якості подарунка він надішле мені гарну вазу замість ракетного випробування.” Лідер Північної Кореї **Кім Чен Ин** вимагав скасувати економічні санкції проти його країни до кінця року, а високопоставлений північнокорейський дипломат заявив, що США здивуються від того, який „різдвяний подарунок” отримає їхня країна. Існує припущення, що Північна Корея може взагалі відмовитися від дипломатії зі США, якщо Вашингтон не виправдає їхніх очікувань. З іншого боку, США заявили, що не розглядають жодних поступок до того, як Північна Корея вчинить кроки на шляху до тотальної денуклеаризації. Однак **Д. Трамп** здався невдоволеним потенційною загрозою, зазначивши: „Ми дізнаємось, що за сюрприз, і ми з ним справимося дуже успішно”

(POLITICO. – Brussels. – 26.12.2019. – <https://www.politico.eu/article/trump-jokes-maybe-north-koreas-christmas-gift-for-the-us-is-a-vase/>).

***

Північна Корея називає **Д. Трампа „хаотичним” старим**

Північна Корея знову образила президента США **Д. Трампа**, назвавши його „безрозсудним і безладним старим” після того, як він написав у Твіттері, що північнокорейський лідер **Кім Чен Ин** не захоче відмовитися від особливих відносин між двома лідерами і вплинути на американські президентські вибори, відновлюючи ворожі дії. Високопоставлений північнокорейський чиновник, колишній парламентар з ядерних питань **Кім Ен Чол**, заявив, що його країна не поступиться тиску США, тому що їм нема чого втрачати, і звинуватив адміністрацію **Д. Трампа** в спробі виграти час до кінця терміну, встановленому **Кім Чен Ином** для Вашингтона, щоб врятувати ядерні переговори. **Д. Трамп** написав у Твіттері: „**Кім Чен Ин** занадто

розумний і має дуже багато, щоб втратити все, якщо буде діяти вороже... Північна Корея під керівництвом Кім Чен Ина має величезний економічний потенціал, але він повинен денуклеаризуватися, як і обіцяв”

*(The Associated Press. – New York. – 09.12.2019. –
<https://apnews.com/e45a5ea9fa921f9180c6d6d36223ec14>).*

ФРАНЦІЯ

Е. Макрон заперечив Д. Трампу щодо ІГІЛ: „Будьмо серйозні”

Президент Франції **Е. Макрон** посперечався з президентом США **Д. Трампом** щодо його твердження про те, що ІГІЛ був вибитий із Сирії та з Близького Сходу, порадивши своєму американському колезі „бути серйознішим”. Виступаючи перед журналістами на саміті НАТО в Лондоні, Д. Трамп заявив, що ще не спілкувався з Е. Макроном щодо своїх неодноразових закликів до того, щоб європейські нації забрали до своїх в’язниць бійців Ісламської держави в Сирії, які походять з цих західних країн. „Багато хто з Франції, багато з Німеччини, і багато з Великобританії. Вони в основному з Європи, і деякі країни погоджуються. Я не говорив з президентом Франції про це”, – сказав Д. Трамп, перш ніж звернутися до Е. Макрона і запитати: „Чи хотіли б ви прийняти бійців ІГІЛ? Я можу їх вам дати. Ви можете взяти будького, кого захочете”. Французький президент не розділив жарг. „Будьмо серйозні”, – закликав Е. Макрон Д. Трампа, стверджуючи, що „іноземні бійці, що приїжджають з Європи”, являють собою лише „крихітну частинку загальної проблеми”, яку створили в регіоні радикальні бойовики. „Я думаю, що пріоритет №1 – це позбавлення від ІГІЛ. І це ще, пробачте, не зроблено”, – сказав він

(POLITICO. – Brussels. – 03.12.2019. – <https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-confronts-donald-trump-on-isis-lets-be-serious-nato-summit-london-france-united-states/>).

ШРІ-ЛАНКА

Шрі-Ланка не перегляне угоду про порт Хамбантота з Китаєм

Президент Шрі-Ланки **Г. Раджапакса** заявив, що не перегляне угоду про порт Хамбантота з Китаєм і буде намагатися забезпечити безпеку порту з боку Шрі-Ланки. Виступаючи перед іноземними кореспондентами в Коломбо в Секретаріаті президента, Г. Раджапакса заявив, що не буде повторно обговорювати комерційну

угоду проекту, як це вже було підписано. Г. Раджапакса заявив, що якщо для завершення угоди потрібно буде додати додаткові пункти, тоді уряд продовжить її виконувати. „Я зараз не для того, щоб говорити про угоду, оскільки це комерційний договір, і я не переживаю за комерційний аспект”, – сказав президент. Президент також заявив, що не буде переписувати 99-річний договір оренди порту, оскільки це суто комерційний характер, і він не хотів передавати інвесторам повідомлення про те, що комерційні угоди змінюватимуться кожного разу, коли новий уряд буде обраний до влади. „Я хочу, щоб Хамбантота була подібно до порту Коломбо та всіх інших наших портів. Ми повинні мати контроль над його безпекою, оскільки це актив Шрі-Ланки”, – сказав президент. Тим часом, за його словами, Міжнародний аеропорт Маттала, в безпосередній близькості до порту Хамбантота, буде розбудований Шрі-Ланкою, щоб його можна було використовувати в якості альтернативного міжнародного аеропорту в майбутньому

(Xinhua. – Beijing. – 20.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2019-12/20/c_138646092.htm).

ПІВДЕННА АМЕРИКА

АРГЕНТИНА

Президенти торгового блоку Меркосур зустрілися через вражаючі американські тарифи на метал

Президенти торгового блоку Південної Америки Меркосур зустрілися через вражаючі тарифи, відновлені президентом США **Д. Трампом** на імпорту сталі та алюмінію з двох його найбільших членів – Бразилії та Аргентини. Міністр виробництва Аргентини **Д. Сіка** заявив, що Аргентина та Бразилія проведуть на саміті двосторонні зустрічі для обговорення американських тарифів. Але у президента Аргентини **М. Макрі** залишилося менше тижня на посаді, а його наступник-пероніст **А. Фернандес** має відкритий конфлікт з президентом Бразилії **Ж. Болсонару**, який назвав майбутнього лідера Аргентини „червоним бандитом”. Уругвай, де консервативно обраний президент **Л. Лакальє По** вступить на посаду в березні, буде представлений на саміті в Меркосур віце-президентом **Л. Тополанські**. Враховуючи

зміни, саміт не зможе узгодити основний пункт порядку денного, зменшивши загальний зовнішній тариф, який діє вже більше двох десятиліть, і Бразилія наполягає на зниженні. П. М. да Коста-е-Сільва, голова регіональних переговорів у Міністерстві закордонних справ Бразилії, заявив, що будь-якого рішення доведеться чекати, поки новий уряд Аргентини викладе свою політику. Лідери чотирьох країн, зокрема президент Парагваю **М. Абдо**, офіційно підпишуть угоду про вільну торгівлю з Європейським Союзом, затверджену після 20 років переговорів. Угода, яка наразі перебуває у законодавчому процесі перекладу двадцятьма мовами, все ще повинна бути ратифікована законодавчими органами Меркосур та країн-членів ЄС. Питання полягає в тому, чи намагатиметься А. Фернандес знову відкрити угоду, адже він сказав, що має намір це зробити, щоб повторно домовитися про частини, які не підходять Аргентині

(Reuters. – London. – 03.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-trade-mercosur/mercosur-presidents-meet-stung-by-u-s-metal-tariffs-idUKKBN1Y72D5>).

БРАЗИЛІЯ

Ж. Болсонару вважає, що зміни в торговельних відносинах Бразилія – Аргентина не відбудуться після присяги А. Фернандеса

Президент Бразилії **Ж. Болсонару** заявив, що торгівля з Аргентиною продовжиться після інавгурації обраного президентом **А. Фернандеса**. „Наша торгівля з Аргентиною залишається тією ж, без жодних проблем, вона взагалі не зміниться”, – сказав Ж. Болсонару журналістам, коли його запитали про інавгурацію А. Фернандеса. Ж. Болсонару не пришле жодного представника бразильського уряду на присягу А. Фернандеса, пероніста, який переміг на останніх президентських виборах в Аргентині. Одне джерело заявило, що Ж. Болсонару збирається направити міністра громадянства та соціальних дій О. Терра, але вирішив цього не робити, незважаючи на важливість торгівлі між двома країнами, яка минулого року досягла 27 млрд дол.

(Reuters. – London. – 09.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/brazil-trade-argentina/bolsonaro-says-no-change-to-brazil-argentina-trade-after-fernandez-swearing-in-idUKL1N28J08D>).

***

Бразилія направить віце-президента на інавгурацію президента Аргентини

Бразилія вирішила направити віце-президента Г. Мурао на інавгурацію обраного президента Аргентини **А. Фернандеса**, заявив представник президента Бразилії. Цей крок відбувся після того, як президент Бразилії **Ж. Болсонару** заявив, що не буде відвідувати церемонію і не відправить високого представника уряду (*Reuters. – London. – 09.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-brazil-politics-argentina/brazil-to-send-vice-president-to-inauguration-of-argentina-president-idUKKBNIYD2AZ>*).

ПАРАГВАЙ

Президент Парагваю відвідає США для зміцнення двостороннього співробітництва

Президент Парагваю **М.А. Бенітес** відвідає США, повідомив Білий дім. Візит буде „зосереджений на зміцненні співпраці між США та Парагваєм для досягнення кращого економічного процвітання та підтримки демократії в Парагваї та регіоні”, – йдеться у заяві Білого дому. Президент США **Д. Трамп** та М.А. Бенітес обговорюватимуть низку питань, зокрема зусилля щодо зміцнення верховенства права, боротьби за демократію, заохочення розширення можливостей жінок, протидії міжнародним злочинним організаціям та збільшення двосторонньої торгівлі (*Xinhua. – Beijing. – 06.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/06/c_138610599.htm*).

УРУГВАЙ

Уругвай виходить з механізму Монтевідео

Президент Уругваю **Л. Лакальє По** заявив, що вийде з механізму Монтевідео, коли він вступить на посаду 1 березня 2020 р., змінивши прогресивний уряд правлячої партії „Широкий фронт”. Л. Лакальє По заявив, що він виведе свою країну з ініціативи, яку очолює Уругвай, щоб сприяти політичному діалогу та примиренню в кризі. На запитання, чи замість цього уряд приєднається до групи „Ліма”, яка вимагає відсторонення президента Венесуели **Н. Мадуро** через жорсткі санкції, Л. Лакальє По

визнав, що має більшу спорідненість з цією групою, сказавши, що „ми згодні” щодо певних речей. Однак він додав: „Я не знаю, чи (приєднання до ідеологічних блоків) – це шлях, який має пройти цей уряд”

(Xinhua. – Beijing. – 03.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/03/c_138601099.htm).

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

ТУРЕЧЧИНА

Туреччина може визнати геноцидом вбивство індіанців

„У відповідь на резолюцію сенату США, яка визнає різанину вірмен геноцидом, Туреччина може визнати геноцидом вбивство індіанців у Північній Америці”, – заявив президент Туреччини **Р. Т. Ердоган**. сенат США одноголосно прийняв резолюцію, попередньо схвалену Палатою представників, визнавши масове вбивство турками вірмен в Османській імперії у 1915–1917 рр. геноцидом. Вірмени підраховали, що в результаті геноциду під час Першої світової війни було вбито 1,5 мільйона людей. Анкара визнає, що багато вірмен, що живуть в Османській імперії, загинули в сутичках, але оспорує цифри і заперечує, що вбивства систематично організовувалися і є геноцидом. Президент Р.Т. Ердоган заявив на телебаченні, що у відповідь на рішення Конгресу парламент Туреччини може розглянути визнання геноцидом вбивства корінних американців у колоніальні часи. „Чи можемо ми говорити про Америку, не згадуючи про індіанців? Це ганебний час в історії США”, – наголосив Р. Т. Ердоган

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 16.12.2019. – <https://www.rp.pl/Dyplomacja/191219513-Turcja-moze-uznac-zabijanie-Indian-za-ludobojstwo.html>).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

ГОНДУРАС

Президент Гондурасу розглядає питання про перегляд боргів з багатосторонніми кредиторами

Президент Гондурасу **Х.О. Ернандес** заявив, що хотів би провести перемовини щодо боргу країни Центральної Америки з багатосторонніми організаціями, такими

як Світовий банк та Міжамериканський банк розвитку. „Гондурас продовжить інвестувати для вирішення кризи зміни клімату. Ось чому я вважаю, що справедливо і морально вимагати переговорів щодо строків погашення заборгованості з багатосторонніми банками, а також з двосторонніми банками”, – заявив Х. О. Ернандес у Twitter. Х. О. Ернандес не вдавався в деталі, але у своїй промові на двотижневому глобальному саміті з питань клімату в Мадриді, заявив, що буде домагатися „підтримки” Світового банку, Міжамериканського банку розвитку, Європейського інвестиційного банку та Центральноамериканського банку економічної інтеграції

(Reuters. – London. – 02.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/us-honduras-debt/honduran-president-eyes-debt-renegotiation-with-multilateral-lenders-idUKKBN1Y629402>).

КОНГО

Старший китайський чиновник зустрівся з президентом Республіки Конго

Я. Цзечі, член Політичного бюро ЦК Комуністичної партії Китаю, зустрівся з президентом Республіки Конго **Д. Сассу-Нгессо**. Я. Цзечі сказав, що „дві країни є добрими друзями, хорошими партнерами та добрими братами”. „Протягом останніх років глави держав двох країн багато разів зустрічалися, щоб керувати розвитком двосторонніх зв’язків. Політична взаємна довіра між двома країнами продовжує поглиблюватися, і їх практична співпраця дала неабиякі результати, заявив китайський чиновник”, – заявив китайський чиновник. Зі свого боку, Д. Сассу-Нгессо зазначив, що конголезька сторона береже свою дружбу з Китаєм та високо оцінила, що очільник Комуністичної партії Китаю Сі Цзіньпін обрав країну одним із напрямів своєї першої закордонної поїздки в 2013 р. після вступу на посаду

(Xinhua. – Beijing. – 20.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/20/c_138646326.htm).

СИРІЯ

Президент Сирії наголошує на економічному співробітництві з Росією

Президент Сирії **Б. Асад** наголосив на необхідності посилення економічного співробітництва з Росією, повідомляє державне інформаційне агентство SANA. Б. Асад виступив із зауваженням під час зустрічі з віце-прем’єр-міністром Росії

Ю. Борисовим у столиці Дамаску, де обговорили економічну співпрацю між двома країнами та шляхи подолання невирішених перешкод. Президент Сирії та його російський гість висловили полегшення, що співробітництво Сирії з Росією стабільно рухається вперед для досягнення рівня стратегічних відносин, особливо у військовій та політичній сферах. Під час триваючої війни в Сирії Росія стала ключовим міжнародним союзником уряду Б. Асада

(Xinhua. – Beijing. – 17.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/17/c_138638535.htm).

УГАНДА

Президент Уганди збудує центр продажу в китайському індустриальному парку

Президент Уганди **Й. Мусевені** збудує центр продажу в Індустриальному парку Ляошен в центральному районі Накасеке. Центр для імміграційних службовців та представників податкових органів, спрямований на полегшення ведення бізнесу. Й. Мусевені заявив, що політика лібералізації Уганди та інтеграція в регіональний ринок залучили прямі іноземні інвестиції до країни Східної Африки. Він високо оцінив уряд Китаю за фінансування розвитку інфраструктури Африки та заохотив приватних інвесторів Китаю приїхати до Африки. Посол Китаю в Уганді Ч. Чжуцян заявив, що Китай зобов'язаний здійснити вісім основних ініціатив, оголошених на саміті в Beijingі 2018 р. Він сказав, що Китай може ділитися досвідом у виробництві та управлінні, оскільки Уганда добре здійснює свою індустриалізацію

(Xinhua. – Beijing. – 06.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/06/c_138610850.htm).

УКРАЇНА

Президент України та президент Європейської комісії обговорюють перспективи співпраці

Президент України **В. Зеленський** провів телефонну розмову з новопризначеним президентом Європейської комісії У. фон дер Лейен, щоб обговорити співпрацю. „Я сподіваюся, що підтримка Європейським Союзом реформ та захист територіальної цілісності та суверенітету України триватиме лише під час

вашого президентства”, – сказав В. Зеленський. Він також поінформував У. фон дер Лейєн про реформи в Україні та імплементацію угоди про асоціацію з ЄС. Президент Єврокомісії, у свою чергу, підтвердила готовність ЄС продовжувати підтримувати Україну в процесі її реформ та надавати Україні макрофінансову допомогу. В. Зеленський та У. фон дер Лейєн також висловили намір продовжувати виконувати домовленості, досягнуті під час 21-го саміту Україна – ЄС, який відбувся в Києві в липні 2019 р.

(Xinhua. – Beijing. – 04.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/04/c_138604531.htm).

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

АЛБАНІЯ

Президент Албанії подякував збройним силам за порятунок від землетрусу

У дописі у Facebook, присвяченому 107-й річниці заснування Збройних сил Албанії, **І. Мета** наголосив на ролі Збройних сил у вирішенні ситуації після того, як землетрус магнітудою 6,4 градусів завдав шкоди країні, забравши 51 життя. **І. Мета**, як головнокомандувач Збройними силами, похвалив їх за виявлений професіоналізм, відданість та любов до професії. Тим часом міністр оборони **О. Джачка** заявила, що в 107-ту річницю Збройні сили Албанії є більш близькими, ніж будь-коли, до громади. „Ціла нація вдячна вам сьогодні, як завжди, мовчазним героям, які прибувають першими туди, де допомоги потребують албанці”, – сказала **О. Джачка**

(Xinhua. – Beijing. – 04.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/04/c_138605916.htm).

АНГОЛА

Сина екс-президента Анголи судили в справі про рідкісну корупцію

Син екс-президента Анголи зіткнувся з обвинуваченням у корупції у Верховному суді країни під час судового розгляду, яке нещодавно розпочалося. **Х. Ф. де Суса Душ Сантуш**, колишній керівник суверенного фонду багатства Анголи, а також троє інших обвинувачених, включаючи колишнього губернатора Національного банку Анголи, звинувачують у перерахуванні 500 млн дол. з банку на

рахунок у Лондоні. Антикоруptionний потяг набрав швидкості в другому експортері нафти в Африці з 2017 р., коли президент **Ж. Лоренсу** закінчив майже 40-річну боротьбу з політикою экс-лідера **Ж.Е. Душ Сантуша**, який перебуває за кордоном на медичному лікуванні. Пізніше того ж року Ж. Лоренсу звільнив дочку колишнього лідера Ізабель з посади голови державної нафтової компанії Sonangol і уряд націлився на родину экс-лідера, намагаючись приборкати їхній вплив на державні установи (*Reuters. – London. – 10.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/angola-court-corruption/angolan-ex-presidents-son-on-trial-in-rare-corruption-case-idUKL8N28K2EP>*).

АРГЕНТИНА

К. Фернандес де Кіршнер у суді через корупцію за вісім днів до вступу на посаду віце-президента

Колишній президент Аргентини **К. Фернандес де Кіршнер** заперечує план її політичного знищення, виступивши в суді, де вона звинувачується в тому, що віддала перевагу бізнесмену Л. Баесу, надаючи йому тендер на дорожні роботи в Санта-Крус (Патагонія). У зв'язку з тим, що **М. Макрі** відвідав Іспанію для участі в саміті з питань клімату, а **А. Фернандес** вирішив, хто буде міністром економіки і який економічний план буде застосовуватися, К. Фернандес де Кіршнер зайняла центральне місце в новинах. Вона зробила це неортодоксальним чином, з високовольтним виступом в суді, який тривав майже чотири години, і в якому вона дискредитувала правосуддя, сказавши, що вона не винна і, що вона стала жертвою переслідування. Крім того, вона проголосила попередження і коментарі, які деякі з їх одержувачів можуть сприйняти як погрози. Адже дворазовий президент Аргентини через вісім днів стане віце-президентом в уряді А. Фернандеса (*El Mundo. – Madrid. – 02.12.2019. – <https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/02/5de54b5621efa070288b45e3.html>*).

***

Обійми М. Макрі та А. Фернандеса – „чудо”, що об'єднає поляризовану країну

Аргентинська Католицька Церква наставляє обох політиків створити підхід між

протилежними полюсами. „Ми виснажені від стількох розбіжностей і сутичок”, – каже архієпископ Х. Шеїнінг через кілька годин після політичної зміни, яка входить у позитивну історію країни, адже аргентинці були здивовані незвичайним образом: обіймами між **М. Макрі** та **А. Фернандесом**, президентом, що відходить, і тим, хто входить на посаду. Вони обидва є представниками двох політичних полюсів країни. „Чудо” сталося під час меси в базиліці Луяна, головному храмі католицької віри в країні. І соціально-ліберальний М. Макрі, і пероніст А. Фернандес прийняли запрошення О. Оєя, президента Аргентинської єпископської конференції, на „месу за єдність і мир”. „Ми повинні зробити все можливе, щоб чинити опір і не впадати в спокусу бажати знищити іншого. На батьківщині інший – моя сестра, мій брат”, – сказав архієпископ Х. Шеїнінг під час меси

(El Mundo. – Madrid. – 08.12.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/08/5ded3abcfc6c834f6f8b469f.html>).

БОЛІВІЯ

Е. Моралес несподівано переїжджає на Кубу для „медичної консультації”

Колишній президент Болівії **Е. Моралес** несподівано поїхав з Мексики на Кубу для „медичної консультації”, оголосила Г. Монтаньо, колишній міністр охорони здоров'я Болівії. Лідер руху „До соціалізму”, який також залишається в еміграції в північноамериканській країні, заявила, що Е. Моралес збирається лікуватися тією ж командою кубинських лікарів, які піклувалися про його здоров'я при попередніх хворобах. „Нам потрібно, щоб Е. Моралес поїхав на Кубу. Він повідомив нам, що це тимчасова поїздка”, – сказали в МЗС Мексики. Статус притулку дозволяє президенту Болівії в'їхати та виїхати з Мексики

(El Mundo. – Madrid. – 07.12.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/07/5deb3ffa21efa0eb168b46a6.html>).

***

„Рух до соціалізму” призначив Е. Моралеса головою своєї кампанії на загальних виборах

Несподівана поїздка **Е. Моралеса** до Гавани похитнула процес оновлення, який

зараз переживає „Рух до соціалізму”, що керував Болівією протягом останніх 14 років, а зараз перебуває у опозиції. „Я ціную впевненість. Ми оберемо єдиного кандидата і знову виграємо вибори у першому турі. Дякую, що залишились зі мною, я завжди буду з вами. Разом ми продовжимо робити історію, як і раніше. Об’єднавшись, ми переможемо!”, – відповів Е. Моралес Куби. „Я повернусь, і мільйони нас незабаром повернуться з нашою демократичною та культурною революцією”, – написав лідер в своїх соціальних мережах, вітаючи „велику зустріч наших соціальних і войовничих рухів”, що розвивається в Кочабамбі. Його прихильники вже прийняли важливе рішення: призначити головою партії Е. Моралеса для виборчого процесу 2020 р. Незважаючи на різні повідомлення, надіслані його послідовниками, Е. Моралес мовчав про переїзд на Кубу після вигнання з Мексики. І МЗС США, і його колишня міністр охорони здоров’я Г. Монтаньо підтвердили, що це „тимчасова” поїздка для „медичної консультації”

(El Mundo. – Madrid. – 07.12.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/07/5debf246fc6c83485b8b4618.html>).

БРАЗИЛІЯ

Син президента Бразилії Ж. Болсонару відсторонений партією СЛП

Син президента Бразилії **Ж. Болсонару** Едуардо, який колись був представлений на посаду посла в США, був відсторонений його партією і може втратити посаду голови комітету міністерства закордонних справ нижньої палати. Консервативна Соціально-ліберальна партія (СЛП) призупинила членство Е. Болсонару на один рік за спробу витіснити її засновника Л. Бівара в битві за контроль над партією, що призвело до того, що президент Ж. Болсонару пішов з неї, щоб створити власну партію. Розкол залишив ультраправого президента без формальної бази в Конгресі, завдяки якій можна просувати свій порядок денний законопроектів, спрямованих на зменшення розміру уряду, боротьбу з трансплантатами, послаблення законів про озброєння та ствердження християнських сімейних цінностей. Невелика партія СЛП виникла нізвідки, щоб стати другою за величиною в Конгресі Бразилії, слугуючи платформою для успішного президентських перегонів Ж. Болсонару минулого року, виїхавши на хвилі консервативних настроїв у

країні. Партія заявила, що покарала 18 членів за те, що вони виступали з Е. Болсонару в запеклій боротьбі за контроль над партією та її великою виборчою кампанією, яку президент програв. СЛП буде прагнути, щоб Е. Болсонару був відсторонений з посади голови комітету з міжнародних зв'язків, аргументуючи це тим, що посада була призначена партією відповідно до її кількості місць

(Reuters. – London. – 03.12.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-brazil-politics/son-of-brazils-bolsonaro-suspended-from-psl-party-idUKKBNIY72IT>).

***

У Ж. Болсонару може бути рак шкіри

У президента Бразилії **Ж. Болсонару** може бути рак шкіри, як пояснив він після виходу з лікарні. Ультраправий лідер збирався проводити планові огляди у лікарні ВПС Бразилії, але коли він повернувся до офіційної резиденції Паласіо да Альворади, він з'явився перед пресою з лікувальною пов'язкою на лівому вусі. „Можливий рак шкіри. У мене було обстеження. Це не те, що я прошу його зробити сам, але багато разів лікарі викликають мене, і я йду”, – відповів він на запитання журналістів. За кілька годин до цього Міністерство зв'язку повідомило, що консультація вже запланована і що у президента „хороший стан здоров'я”. Ж. Болсонару пояснив, що його знеболювали і що він заснув, і хоча він сказав, що не знає, чи буде він робити біопсію, він сам підтвердив, що це може бути рак. Президент підтвердив, що продовжить свою офіційну програму порядку денного в найближчі кілька днів: „Поки що Моурао (віце-президент А.Г. Моурао) продовжує працювати віце-президентом”, – пожартував він. Наразі уряд Бразилії не повідомив, коли будуть відомі остаточні результати

(El Mundo. – Madrid. – 11.12.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/11/5df17453fdddf993e8b461f.html>).

ВІРМЕНІЯ

У Вірменії звинуватили С. Саргсяна у розкраданні в особливо великих розмірах

Розслідувальна служба Вірменії звинуватила екс-президента країни

С. Саргсяна у розкраданні в особливо великих розмірах. „Займаючи посаду президента Вірменії, С. Саргсян в період з 25 січня по 7 лютого 2013 р. організував шляхом розтрати розкрадання у держави коштів в особливо великих розмірах на суму 489 16 млн драмів (понад 1 млн дол.)”, – наголошується в повідомленні. У Вірменії з 13 квітня 2018 р. проходили акції протесту опозиції, яка виступила проти обрання экс-президента і лідера Республіканської партії С. Саргсяна на пост прем'єра. На тлі протестів С. Саргсян 23 квітня, менш ніж через тиждень після обрання прем'єром, подав у відставку. Після зміни влади у Вірменії порушено кримінальні справи проти ряду колишніх керівників країни, в тому числі экс-президента **Р. Кочаряна**, колишнього спікера парламенту А. Баблояна, экс-начальника Генштабу Ю. Хачатурова, колишнього міністра оборони С. Оганяна. Як можливого фігуранта кримінальної справи за статтею „перевищення посадових повноважень” слідчі вказують і чинного главу Конституційного суду Г. Товмасяна
(*Trend.* – Баку. – 04.12.2019. – <https://www.trend.az/scaucasus/armenia/3158832.html>).

ВЕНЕСУЕЛА

Н. Мадуро похвалив себе за „залізну боротьбу” за права людини

Президент Венесуели **Н. Мадуро** скористався відзначенням Дня прав людини, щоб похвалитися передбачуваними досягненнями свого уряду і заявив: „У Венесуелі, країні, яка пропагує мир та повагу, ми ведемо свою сильну боротьбу за захист основних прав людини. Працюючи разом, ми можемо створити кращий світ з реальними гарантіями для всіх без різниці”. Ця заява одразу спровокувала відповідь опозиції: „У нашій Венесуелі нема чого святкувати. Тут порушуються всі права людини водночас. Нас пригнічує сатрап, який морить голодом, переслідує і вбиває нас”, – сказала депутат Д. Солорцано, віце-президент Комітету з прав людини Міжнародного міжпарламентського союзу
(*El Mundo.* – Madrid. – 10.12.2019. – <https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/10/5defd93afc6c83bd6f8b460a.html>).

МАЛЬДІВИ

Колишній президент Мальдівів оскаржив вирок у високому суді

Колишній президент Мальдівських островів **А. Ямін** оскаржив свій вирок щодо ув'язнення та штраф, винесений Кримінальним судом у високому суді. 28 листопада 2019 р. Кримінальним судом А. Ямін був засуджений до п'яти років позбавлення волі із штрафом у розмірі 5 млн дол. після того, як його визнали винним у відмиванні грошей. Лідер Народного національного конгресу А. Р. Абдулла заявив на брифінгу в ЗМІ, що адвокати оскаржили справу А. Яміна у Верховному суді та попросили відкласти відбування покарання А. Яміна в ув'язненні та звільнити його під заставу. Поки справа подана на апеляційне оскарження, колишній президент був переданий до в'язниці Маафуші після проведення відповідних медичних оглядів перед передачею (*Xinhua. – Beijing. – 02.12.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/02/c_138600405.htm*).

МЕКСИКА

Насильство та економічний спад кинули тінь на першу річницю А. М. Лопеса Обрадора на посаді

Рік тому, 1 грудня 2018 р., **А. М. Лопес Обрадор** вступив на посаду президента Мексики. Наразі починається його нова „революція” серед критиків та вірних прихильників через невизначеність його економічних успіхів. Після двох програних виборів, які він назвав шахрайством, партія А. М. Лопеса Обрадора здобула перемогу, представивши себе як „надію Мексики” та просунувши проект, який сам президент прирівнював до історичних моментів таких, як Мексиканська революція. Країна змінилася за рік, але очікування А. М. Лопеса Обрадора не виправдалися повністю перед суворою реальністю країни. За відсутності знань про дані за листопад та грудень, все свідчить про те, що 2019 р. буде найжорстокішим роком у новітній історії Мексики (із середнім рівнем у 97 вбивств щодня) тоді, як в економічному ландшафті, де А. М. Лопес Обрадор обіцяв зростання в 4 % на рік, були розчаровані повідомленням про те, що Національний інститут географії та статистики оголосив: Мексика вступає в технічний спад після накопичення трьох кварталів поспіль із зниженням ВВП

(El Mundo. – Madrid. – 01.12.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/12/01/5de3fd57fdddffb4968b4608.html>).

ПАКИСТАН

Екс-президенту Пакистану винесли смертний вирок

Суд у Пакистані виніс смертний вирок колишньому президенту країни **П. Мушаррафу**. Його визнали винним у державній зраді через призупинення дії Конституції країни у 2007 р. Спеціальний суд, у якому брали участь троє суддів, оголосив відповідне рішення в столиці країни Ісламабаді після декількох років судового розгляду справи П. Мушаррафа, який керував Пакистаном між протягом 1999–2008 рр. Наразі екс-президент Пакистану проживає в Дубаї. У 1999 р. він скинув тодішнього прем'єр-міністра Н. Шаріфа, організувавши безкровний військовий переворот. А в 2007 р. П. Мушарраф призупинив дію Конституції Пакистану, щоб уникнути юридичного оскарження свого правління. У 2008 р. під тиском опозиції він пішов у відставку

(Deutsche Welle. – Bonn. – 17.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UwNy>).

РОСІЯ

Людина, яка допомогла зробити екс-офіцера КДБ В. Путіна президентом

Протягом століть російські правителі здобували владу різними способами. Для царів це було за народженням; В. Ленін через революцію; генеральні секретарі Комуністичної партії, піднімаючись по партійних сходах до політбюро і чекаючи своєї черги на вищу посаду. Але 20 років тому **В. Путіну** передали владу на тарілці Кремля. Президент **Б. Єльцин** та його оточення обрали колишнього офіцера КДБ – радянської служби безпеки – щоб вивести Росію у ХХІ ст. В. Юмашев відіграв ключову роль у тому, щоб В. Путін став президентом Росії. В. Юмашев був одним із найбільш надійних помічників Б. Єльцина – він одружився з дочкою Б. Єльцина – Тетяною. Як керівник апарату Б. Єльцина, він у 1997 р. надав В. Путіну його першу роботу в Кремлі. „Голова адміністрації Єльцина Анатолій Чубайс сказав мені, що знає сильного керівника, який буде хорошим заступником”, – згадує В. Юмашев і продовжує: „Він познайомив мене з Володимиром Путіним, і ми почали працювати разом. Я відразу помітив фантастичну роботу Путіна. Він був блискучим у формулюванні ідей, аналізі та аргументуванні справ”. У серпні 1999 р. Б. Єльцин призначив В. Путіна прем'єр-міністром. Це було чіткою ознакою того, що президент

Б. Єльцин готував В. Путіна до президентства

(BBC. – London. – 17.12.2019. – <https://www.bbc.com/news/world-europe-50807747>).

СУДАН

Екс-президенту Судану О. аль-Баширу загрожує смертна кара

Екс-президент Судану **О. аль-Башир**, який правив країною 30 років, був відсторонений від влади військовими під час перевороту 11 квітня після багатомісячних акцій протесту на тлі важкої економічної ситуації в країні. Коли він пішов, владу в країні взяла в свої руки Військова рада. У вересні в Судані з'явився перехідний уряд з кандидатів від опозиції, а також Суверенна рада за участю військових і цивільних сил, які мають протягом трьох років здійснити ряд корінних політичних і економічних перетворень. Судовий процес проти О. аль-Башира розпочався 19 серпня. Йому пред'явлені звинувачення в корупції, відмиванні грошей, незаконних фінансових махінаціях і угодах з іноземними фондами, фінансуванні тероризму та підбурюванні до вбивства демонстрантів. Колишньому главі держави за цими звинуваченнями загрожує понад 10 років тюремного ув'язнення. Наразі проти О. аль-Башира, згідно з повідомленнями південноафриканських ЗМІ, готується новий процес із звинуваченнями в антиконституційній діяльності

(Zerkalo. – Баку. – 03.12.2019. – <http://zerkalo.az/eks-prezidentu-sudana-al-bashiru-grozit-smertnaya-kazn/>).

США

Президент США випустив 99 твітів і ретвітів за одну ніч

Президент США **Д. Трамп** за одну ніч створив 99 твітів і ретвітів, традиційно нападаючи на демократичних конкурентів, розслідування імпічменту та звинувачуючи у фальшивих новинах ЗМІ. Наступ Д. Трампа у Твіттері відбувся напередодні представлення висновків слідчими з питань імпічменту Палати представників Комітету з питань судової влади. Білий дім вирішив не брати участі у майбутніх слуханнях Комітету з питань судової влади, організованих для викладу доказів на підтримку імпічменту Д. Трампа. Газета наводить основні моменти з дописів Д. Трампа в соціальних мережах

(POLITICO. – Brussels. – 09.12.2019. – <https://www.politico.eu/article/epic-sunday-trump-goes-all-in-on-the-tweets/>).

***

Екс-президент США купив новий будинок з сімома спальнями за 12 млн дол.

Екс-президент США **Б. Обама** зі своєю дружиною Мішель купили будинок на острові в штаті Массачусетс за 11,75 млн дол. Будинок розташований у районі Мартас-Винъярд (виноградник Марти), де сім'я Б. Обама раніше проводила літні канікули. Чутки про бажання купити там нерухомість ходили з моменту відходу Б. Обама з поста президента. Початкова ціна особняка на березі була 14,85 млн дол., але в підсумку він дістався родині за 11,75 млн дол.

(TUT.BY. – Минск. – 07.12.2019. – <https://realty.tut.by/news/money/664165.html>).

***

Колишнього президента США Дж. Картера виписали з лікарні

Колишній президент США **Д. Картер** був виписаний з лікарні штату Джорджія, де він проходив лікування інфекції сечовивідних шляхів, заявила його прес-секретар. „Він сказав, що сподівається на подальший відпочинок та оздоровлення вдома в рівнині, штат Джорджія. Він і місіс Картер бажають усім миру і радості в цей сезон свят”, – ідеться в повідомленні Д. Конгілео, прес-секретаря Д. Картера в Картер-центрі в Атланті. 95-річний Картер був доставлений в медичний центр Фібі Самтер в Америці, штат Джорджія, страждаючи від інфекції сечовивідних шляхів, повідомляє Carter Center. Ця госпіталізація настала через кілька днів після того, як Д. Картера, 39-го президента країни, виписали з університетської лікарні Еморі в Атланті після останнього обстеження

(Reuters. – London. – 04.12.2019).

ТУРКМЕНИСТАН

Президента Туркменістану висміяли через відеозапис

З відео із сесією тренувань президента Туркменістану **Г. Бердимухамедова** знущалися користувачі соціальних мереж у сусідніх країнах Центральної Азії.

Вперше вийшовши в ефір на державному телебаченні, відео показує, що президент Г. Бердимухамедов навчає чиновників правоохоронних органів, як здійснювати справи. Пародію на це відео на веб-сайті опозиційних новин було переглянуто майже 200 тис. разів. У оригіналі, який вийшов у ефір на державній телевізійній станції Алтин Асір, зображено як президент тренує урядовців, включаючи генерального прокурора країни, міністра внутрішніх справ, міністра національної безпеки та начальника митної служби – вони навіть записують його інструкції та методи навчання. „Це те, що відбувається, коли до влади приходять звичайний стоматолог”, – значиться в одному дописі на сторінці казахських новин, посилаючись на його колишню професію. Проурядовий веб-сайт новин Orient.tm повідомив, що подібні тренінги „часто проводяться президентом Туркменістану для заохочення чиновників вести спортивний спосіб життя”

(BBC. – London. – 16.12.2019. – <https://www.bbc.com/news/blogs-trending-50808126>).

УКРАЇНА

В. Зеленський потрапив на обкладинку журналу Time

Анонсовано випуск друкованої версії відомого міжнародного журналу Time з фото Президента України **В. Зеленського** на обкладинці. Під фото значиться: „Людина посередині. Український Президент Володимир Зеленський про те, як бути між Путіним і Трампом”. „За майже півроку, як він обіймає посаду Президента України, В. Зеленський навчився стримувати свої очікування. Він не очікує, що його перший раунд мирних переговорів з Росією, які повинні відбутися в Парижі 9 грудня, закінчать війну, яка триває протягом останніх п’яти років”, – пише автор інтерв’ю з В. Зеленським С. Шустер у Instagram. У статті В. Зеленський висловився про скандал з президентом США і їхню розмову, про переговори з президентом Росії і ситуацію на Донбасі. За словами С. Шустера, за останні вісім місяців, які він не бачив В. Зеленського, „Президент України постарів і змінився набагато більше, ніж можна було очікувати”

(TUT.BY. – Мінск. – 05.12.2019. – <https://news.tut.by/world/664071.html>).

***

В. Зеленський має розглянути петицію щодо В. Медведчука

Петиція про позбавлення В. Медведчука звання „Заслужений юрист України” набрала на сайті Офісу Президента України необхідні 25 тис. підписів і тепер має бути розглянута Президентом країни **В. Зеленським**. Підписанти петиції вимагають скасування указу Президента від 1992 р. в частині присвоєння В. Медведчуку звання заслуженого юриста України. Як вказав автор петиції В. Грезев, підставою для зняття звання є те, що, за висновком дослідження, В. Медведчук як адвокат поета В. Стуса порушив свій професійний обов’язок, фактично відмовившись захищати його в суді. „Аналіз справи В. Стуса та особисте ставлення до неї В. Медведчука показує, що останній жодним чином не заслуговує носити почесне звання заслуженого юриста України”, – йдеться в тексті петиції. Також у 1985 р. В. Медведчук схожим чином „захищав” дисидента М. Кунцевича, зазначається в документі (*Deutsche Welle. – Bonn. – 16.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UudN>*).

***

П. Порошенко вніс 19 млн грн застави за генерал-майора ЗСУ

Колишній президент **П. Порошенко** та його родина внесли 19 млн грн для звільнення під заставу начальника Головного управління розвитку та супроводження матеріального забезпечення Збройних сил України генерал-майора Д. Марченка. Про це повідомила пресслужба партії „Європейська Солідарність”. „Суд призначив заставу розміром 20 млн грн. За три дні понад три тисячі активістів зібрали більше мільйона гривень, решту необхідної суми внесла родина Порошенків”, – ідеться в повідомленні (*Deutsche Welle. – Bonn. – 17.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3UwGa>*).

***

У Президента України В. Зеленського виріс рейтинг

Рейтинг Президента України **В. Зеленського** за останні два тижні зріс з 53 % до 62 %, а рівень незадоволення його роботою – скоротився з 33 % до 25 %. Про це свідчать оприлюднені результати дослідження соціологічної групи „Рейтинг”. Згідно з даними опитування, третина опитаних українців вважають, що, за підсумками року,

у діях В. Зеленського було більше успіхів, аніж невдач. 41 % опитаних сказали, що в діях Президента успіхів та поразок було порівну, а 14 % зазначили, що в його роботі переважали невдачі. Крім того, В. Зеленський очолює рейтинги довіри українців. Йому довіряють 67 % опитаних, а не довіряють – 25 %
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 19.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3V5MR>*).

***

П. Порошенко розкрив В. Зеленському секрет „улюблених фішок” В. Путіна і дав йому кілька порад

Напередодні наміченого на 9 грудня саміту в „нормандському форматі”, на якому **В. Зеленський** повинен уперше зустрітися з **В. Путіним**, **П. Порошенко** опублікував в „Українській правді” добірку порад про те, як потрібно спілкуватися з російським лідером. „На правах співзасновника „нормандського формату” відгукнувся на пропозицію „Української правди” дати кілька порад і рекомендацій про стратегію і тактику переговорів”, – написав П. Порошенко на своїй сторінці в Twitter. Колишній глава держави рекомендував чинному Президенту України не залишатися з В. Путіним один на один і не піддаватися на його „КДБ-шні маніпуляції”. Переговори з президентом Росії В. Путіним вимагають „швидкої реакції, залізних нервів і товстої шкіри”, попередив экс-президент України П. Порошенко. За словами экс-президента, найважливіше те, щоб В. Зеленський „ніколи і ні в чому” не довіряв В. Путіну, який „уміє маніпулювати фактами, цифрами і емоціями та ненавидить Україну”. „Усе, що слідує за фразою „як ми раніше домовлялися”, необхідно ретельно перевіряти”, – наголошує П. Порошенко
(*TUT.BY. – Минск. – 06.12.2019. – <https://news.tut.by/world/664175.html>*).

ФІЛІПІНИ

Суд не знає, чи було в колишнього президента Філіппін 3,9 млрд дол.

Суд на Філіппінах відхилив позов уряду щодо стягнення приблизно 3,9 млрд дол. активів, нібито незаконно набутих экс-президентом **Ф. Маркосом**, його родичами та соратниками. Філіппінський антикорупційний суд четверте цього року виніс вирок родині колишнього філіппінського лідера. Судді вирішили, що ксерокопії

документів не можуть бути доказами, і відхилили позов. Спеціальна президентська комісія протягом 30 років намагається повернути еквівалент майна, який був незаконно накопичений Ф. Маркосом та його родичами під час правління президента. Ф. Маркос був лідером Філіппін протягом 1965–1972 рр., він ввів надзвичайний стан, розпустив парламент і прийняв нову Конституцію, його політичні опоненти були заарештовані. Надзвичайний стан було скасовано в 1981 р., але президент усе одно ухвалював укази. Ф. Маркоса відсторонили від влади в 1986 р., він утік на Гаваї, де помер через три роки

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 16.12.2019. – <https://www.rp.pl/Sadownictwo/191219498-Sad-nie-wie-czy-byly-prezydent-Filipin-mial-39-mld-dol.html>).

ФРАНЦІЯ

Сила черепахи Е. Макрона

Президент Франції **Е. Макрон** провів зустріч з прем'єром Бельгії Ч. Мішелем. Нічого незвичайного в цьому немає. Але французький президент ухилився від стандартної комбінації з сорочкою-краваткою на користь темно-синьої водолазки під його костюмом. Твіттер, передбачувано, був переповнений теоріями щодо кравецьких новацій президента. „Повага до Президента України В. Зеленського, з яким Е. Макрон провів переговори раніше і який також є шанувальником водолазки?“, „Данина філософу та любителю светрів Мішелю Фуко?“, „(Малоймовірний) кивок Маттео Сальвіні?“, „Можливо, він прямував прямо від преси на концерт зі своїм джазовим гуртом *Ménage à Trois*?“, „Можливо, це було бажання „прийти на роботу в одязі як Стів Джобс“? Правда, як виявляється, більш прозаїчна: у Е. Макрона застуда. Спостерігачі також зазначили, що це не перший раз, коли він одягає светр з високим горлом

(POLITICO. – Brussels. – 10.12.2019. – <https://www.politico.eu/article/emmanuel-macrons-turtle-power/>).

***

Е. Макрон відмовився від президентської пенсії на фоні протестів у Франції

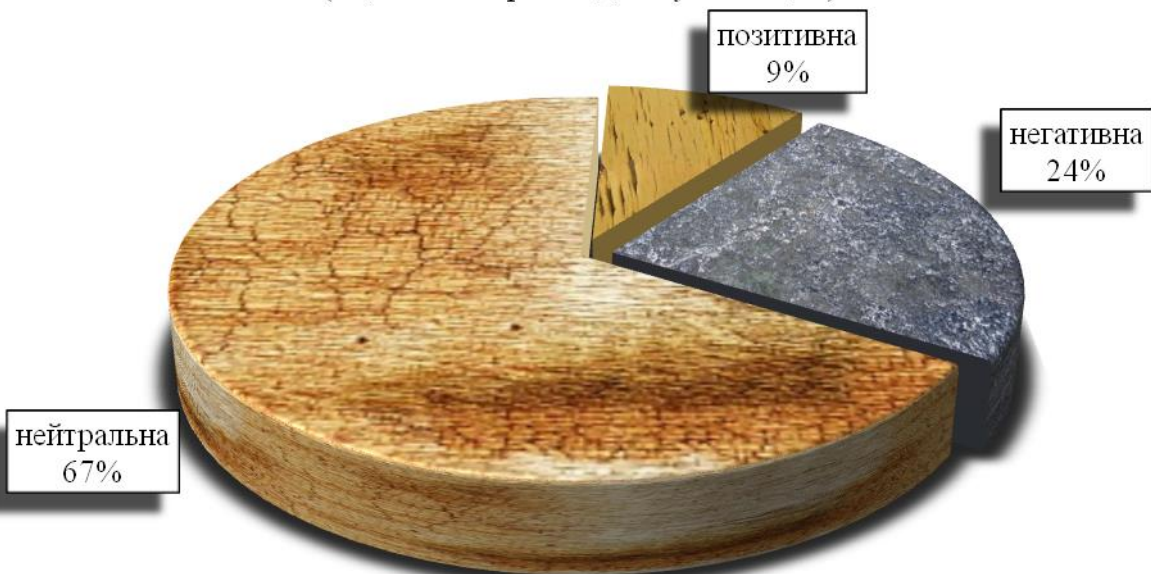
На фоні масових протестів проти запланованої французьким урядом пенсійної реформи глава держави Е. Макрон відмовився від президентської пенсії. Про це повідомив Єлисейський палац. „Президент Республіки приєднається... до універсальної системи нарахування для всіх французів. Це питання того, щоб бути зразковим і послідовним”, – ідеться у повідомленні
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 22.12.2019. – <https://p.dw.com/p/3VEIN>*).

ІНФОГРАФІКА

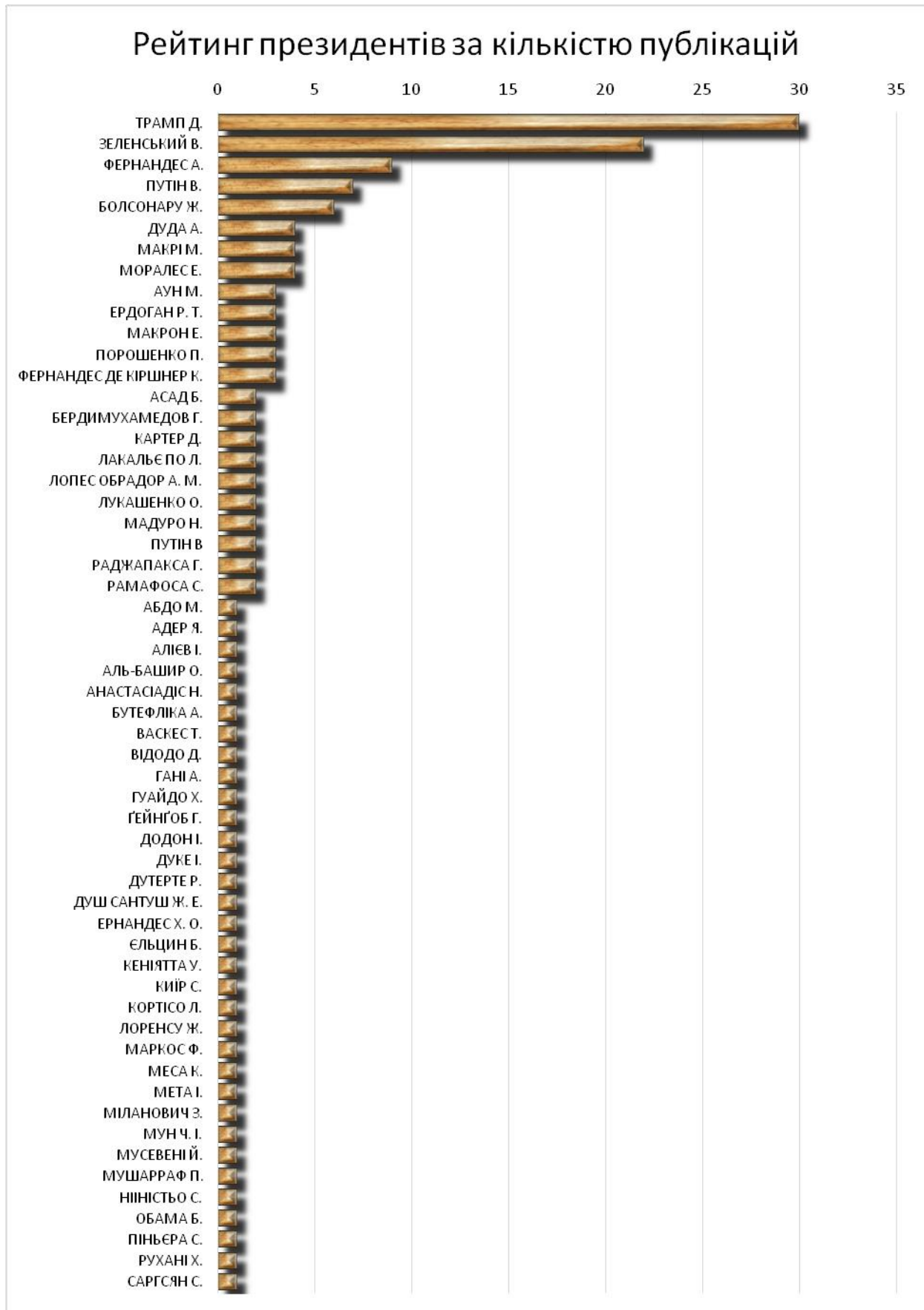
ВИСВІТЛЕННЯ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ У ЗМІ
(Доля публікацій за тематикою)

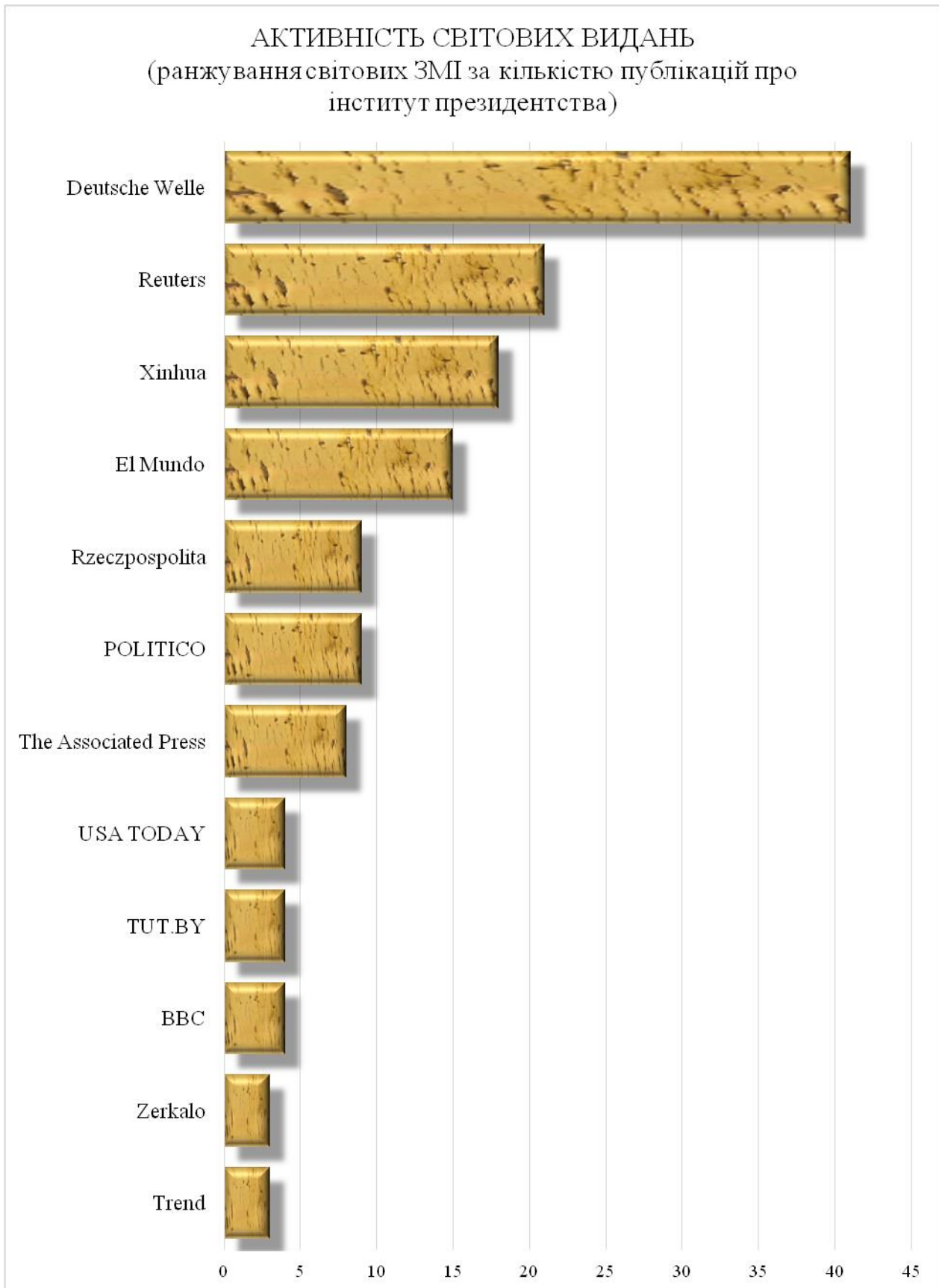

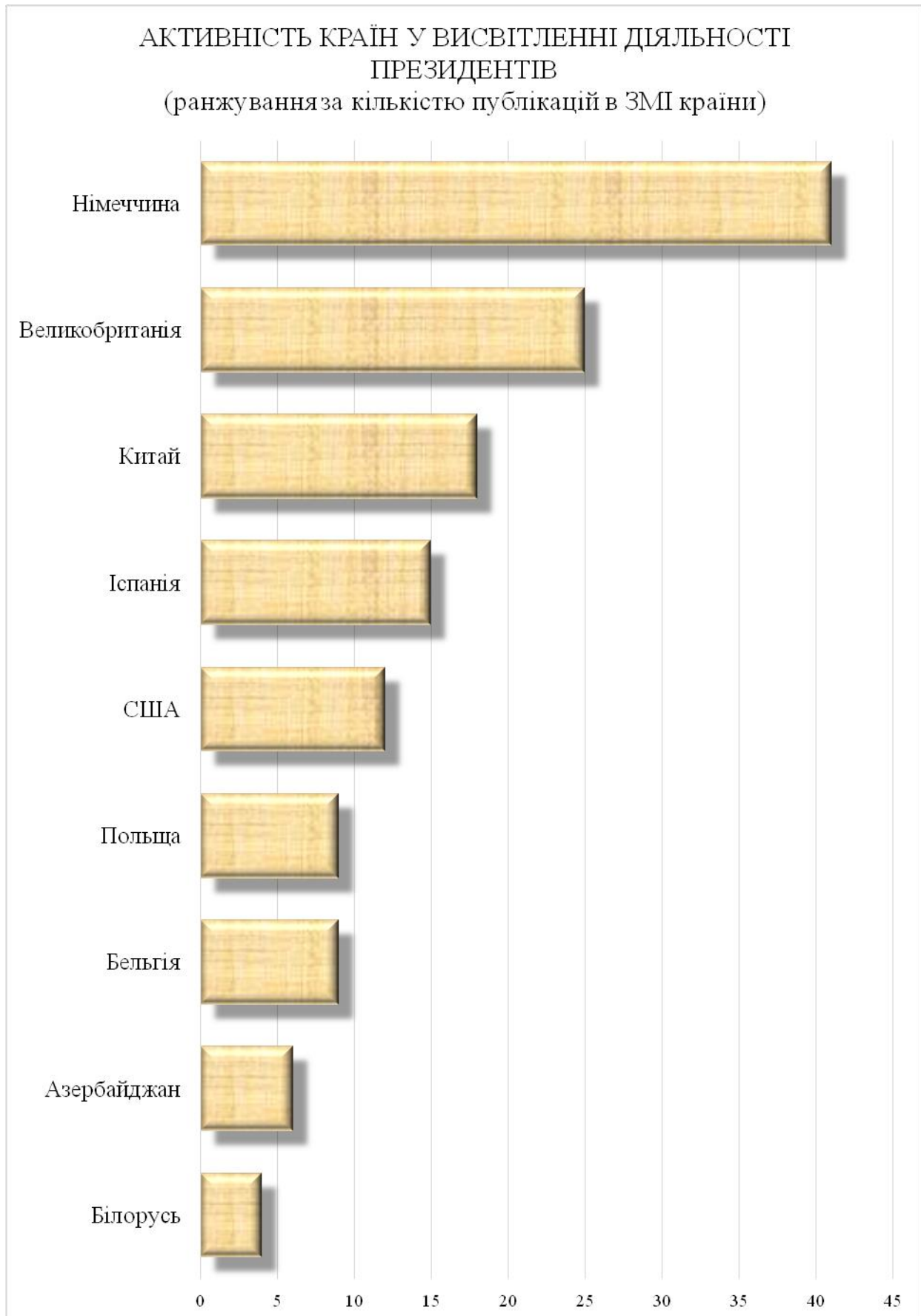
ТОНАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ
(оціночний розподіл публікацій)

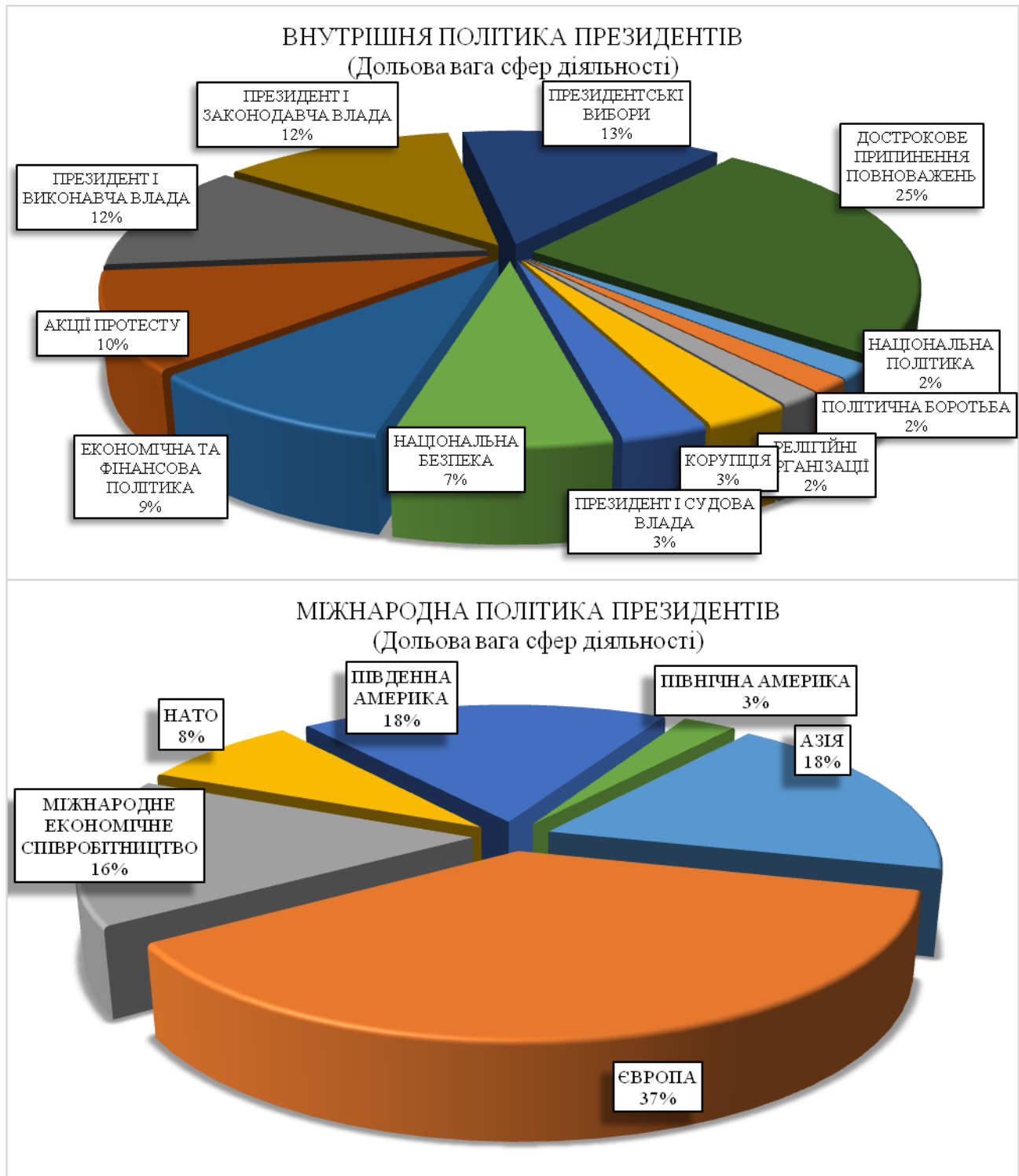

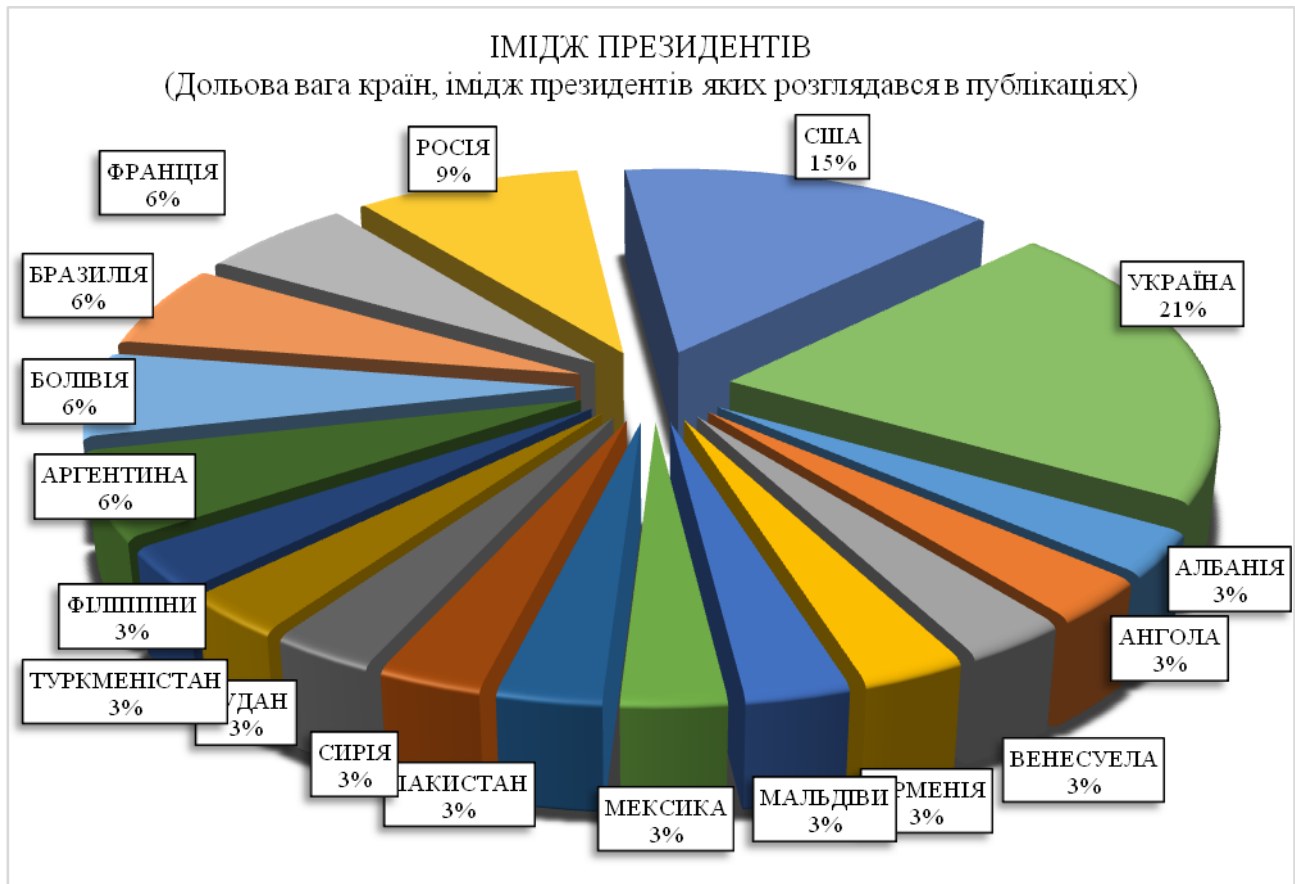

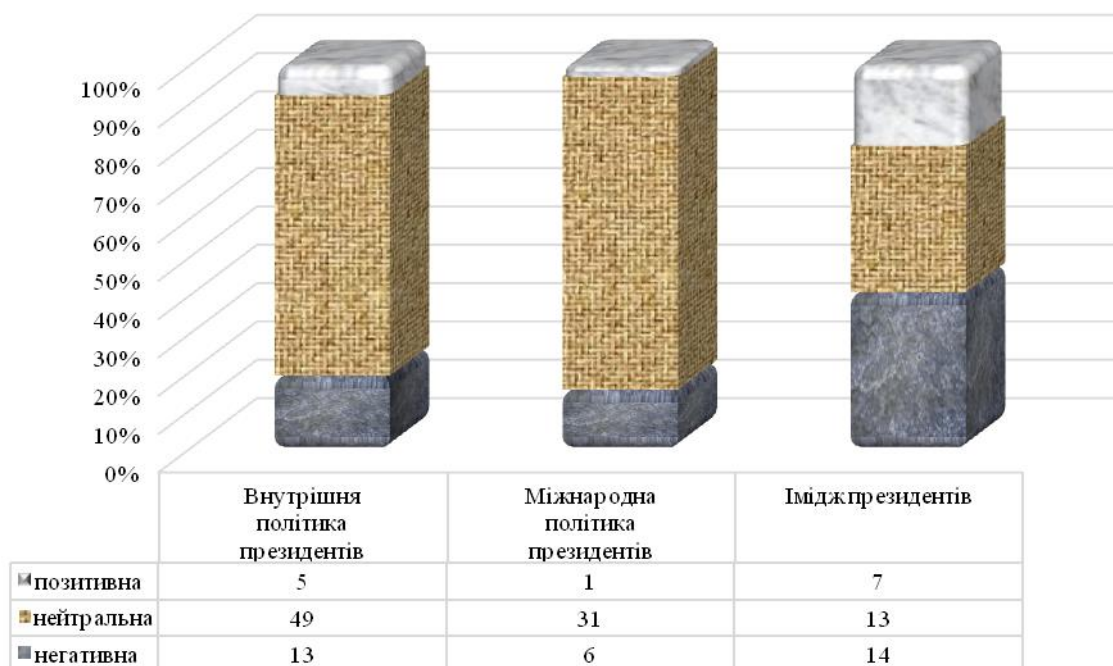

Модальність повідомлень про інститут президентства
в ракурсі загальних рубрик

ТЕМАТИКА ПУБЛІКАЦІЙ ПРО ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА
(співвідношення ключових тегів у ЗМІ далекого та близького зарубіжжя)

